

Plan 1981

Največ pozornosti notranjim rezervam — Rdeča luč za negospodarno ravnanje z materialom — Preprečiti previsoke transportne stroške — Zaposlovati le najnujnejše kadre — Delovne zadolžitve z imeni izvršilcev in datumi — uresničitev plana edini izhod iz težavnega položaja — Povezovanje na področju preskrbe z materialom in na področju prodaje izdelkov . . .

To so bila nekatera izhodišča pri snovanju letošnjega plana, ki je nastajal v izjemno težkem položaju kolektiva. Zapletanje objektivnih gospodarskih razmer, ki se z nezmanjšano močjo nadaljujejo iz lanskega leta, nenehne težave pri zagotavljanju redne proizvodnje, pomanjkanje strokovnih kadrov na ključnih mestih, stalna nelikvidnost in številne druge težave so narekovale skrajno resen pristop k načrtovanju planskih nalog.

Zato je bila vsaka vrstica v planskem dokumentu, tako kot morda še nikdar doslej, predmet poglobljenih analiz in razprav na vseh ravneh. Na podlagi temeljnih usmeritev je nastal plan, ki kljub maksimalni napestosti predstavlja realno dosegljive cilje ob, to je bilo večkrat podčrtano, popolnem angažiranju vseh notranjih sil in korenito spremenjenem odnosu slehernega posameznika do lastnega dela. Kateri so naši planski cilji v l. 1981?

Osebna vozila

V planu smo načrtali proizvodnjo 38500 osebnih vozil. Od tega je 34.500 „katrc“ v različnih izvedbah in 4000 vozil R-18. Z Renaultom smo se dogovorili o izvozu 21000 R-4 v Francijo, razliko pa bomo morali — to nedvomno ne bo šlo z lahkoto — prodati na domačem trgu. Posledice upada kupne moči prebivalstva naj bi kolikor-toliko ublažili z novimi modeli R-4 (izvedbi GTL in TLF), ki kljub relativno visoki ceni „šarmirajo“ predvsem z konkurenčno nedosegljivo nizko porabo.

Gospodarska vozila

Že v letu 1980 smo imeli zaradi omejevanja možnosti

uvoza skromno proizvodnjo gospodarskih vozil. Zaradi tega smo za letošnji planirali proizvodnjo 1974 vozil, h katerim je treba prišteti še 387 nekompletnih vozil od lani. Žal tudi te številke ne bodo pokrile realnega povpraševanja na domačem trgu, kar je voda na mlin drugim domačim proizvajalcem.

Avtomobilske prikolice

30000 planiranih prikolic predstavlja 14 % povečanje v primerjavi s preteklim letom. Največje povečanje predvidevamo v TAP Brežice, kjer bodo s popolnjevanjem prostih delovnih mest zmanjšali trenutno previsoke fiksne stroške po enoti proizvoda.

Prikolica ostaja še naprej naš glavni izvozni artikel, zato ob stalnih težavah z repromaterialom ne bo lahko uresničevati obvez do tujega trga.

Rezervni deli

V zaostrenih pogojih prodaje avtomobilov na domačih tleh so rezervni deli postali izredno pomemben vir dohodka. Ne gre zanemariti tudi dejstva, da lahko z boljšo založenostjo trga z rezervnimi deli bistveno prispevamo k prodaji vozil in k dvigu dokaj omanjane ugleda IMV v očeh domačih kupcev. Vse to je narekovalo oblikovanje zelo ambicioznega plana rezervnih delov, v vrednosti 1,2 milijarde dinarjev.

Servisna oprema

Dolgoletne slabosti tega proizvodnega programa niso dopuščale resnejšega plana že v tem letu, zato smo se omejili le na „pospravljanje“ zaostalih planskih obveznosti in relativno skromno proizvodnjo dela belo-

manastirskega programa. S tem, žal, ne bomo pokrili niti trenutnih obvez do trga, vendar bi bilo vsakršno drugačno planiranje spričo deviznih potreb ne-realno. Zato letošnji planiramo le proizvodnjo v vrednosti 50.000.000,00 dinarjev. Vsekakor pa mora biti leto 1981 dokončna prelomnica za ta zelo zanimivi, vendar vedno zapostavljeni program.

To so grobi orisi letošnjega plana, ki, gledano skozi finančno prizmo, predstavlja 9,87 milijard skupnega prihodka. Tudi ta prihodek, kot je bilo rečeno v javni razpravi, ne bo pokrila stroškov poslovanja. „Prekratki“ bomo za kakih 270 milijonov dinarjev, kar bo, četudi je slišati malce čudno, pravzaprav velik uspeh. Treba je biti realen in se zavedati, da bremen slabih poslovnih rezultatov iz lanskega leta v zelo težkih današnjih razmerah ne bo moč odpraviti v enem samem letu. Celo več, tudi za takšen plan bo treba združiti vse razpoložljive sile. In to na nov, za našo dosedanje prakso

ne tako pogosten način. V tem smislu je sestavni del plana program ukrepov za uresničitev plana 1981. S programom so jasno opredeljene naloge, odgovornost in roki uresničevanja nalog na različnih področjih, s čimer naj bi ustvarili kar najboljše pogoje za nemoten poslovni proces.

Med vrsto ukrepov bi veljalo izpostaviti nekaj tistih, ki najbolj pričajo o nujnosti in pripravljenosti za odpravljanje dosedanjih slabosti.

Skupni program ukrepov na ravni delovne organizacije nalaga izdelavo konkretnih programov v posameznih temeljnih organizacijah in sektorjih DSSS. V teh morajo biti izpostavljene vse možnosti preudarnega poslovanja in kar največjega izkoriščanja proizvodno-tehnoških zmogljivosti. Pri oblikovanju teh programov morajo aktivno sodelovati vse poslovne, samoupravne in družbenopolitične strukture, za izdelavo in izvrševanje pa so odgovorni direktorji TOZD in sektorjev. (Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

V programu so konkretizirane zadolžitve za zmanjšanje neidolžitve zalag repromateriala in gotovih izdelkov ter naloge za uvedbo sistema poslovanja, ki bi že v principu preprečeval kopičenje zalag na eni strani in nedopustna pomanjkanja materiala na drugi strani.

Izkoriščanje delovnega časa je rakasta tvorba v naši produktivnosti. Zato so poslovodni organi zadolženi, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi zaostrijo delovno disciplino in vpeljejo vse organizacijske ukrepe, da bi zmanjšali izpad delovnega časa. Treba je ponoviti, da se nardno delo pri nas trdovratno krepi, kar ob nedopustno visokem številu rednih režijskih ur močno načenna gospodarnost dela v celoti.

Pridobiti kadre, to je ena najvažnejših nalog, h kateri je treba pristopiti zelo preudarno, saj je več kot očitno, da dosedanja kadrovska politika ni dala pravih sadov. Zavreti bomo morali zaposlovanje v administracijo in okrepiti priliv delavcev v neposredne proizvodne dejavnosti. Posebnega pomena je pridobivanje visoko strokovnih kadrov za razvojno dejavnost in organizacijska vprašanja, ker brez njih ne bomo kos nalogam nadaljnega razvoja kolektiva.

V celotnem gospodarstvu občutna prizadevanja po zmanjša-

nju (nepotrebne) uvoza imajo posebno težo v naši strukturi proizvodnje, ki je v veliki meri dvostransko vezana s tujim trgov. Zaradi tega tudi program ukrepov za uresničitev plana podčrtuje nujnost zmanjševanja oziroma substitucije uvoza. Ta naloga zahteva množico premikov v vseh fazah nastajanja izdelka, še najbolj pa v razvojni fazi, ki je v naši praksi, spričo nerazvitosti raz-

vojnih dejavnosti znotraj IMV, vse preveč pod vplivom tujega znanja.

Če katero področje odpira možnosti zelo pomembnih prihrankov, je to transport, ki že po bežnih analizah izkazuje skrajno negospodarno obnašanje s strani internih uporabnikov oziroma naročnikov. To velja tako za skoraj nedolžno razmetavanje pri osebnih prevozi kot za transport materiala in izdelkov, kjer subjektivno neodgovornost plačujemo z milijardami starih dinarjev nepotrebnih stroškov. Da bi odločno preprečili nadaljevanje takšne prakse, smo že podvzeli konkretne organizacijske ukrepe.

Poseben skupek ukrepov se nanaša na krepitev prodajnih aktivnosti oziroma vzpostavljanje učinkovite prodajne organizacije, ki bi v nič kaj obetavni perspektivi uspešno plasirala celotno, za domači trg planirano proizvodnjo. V tem smislu bomo morali kar najbolj okrepiti načeta sporazumevanja — zelo uspešen primer je nedavno sklenjeni sporazum z Avto-tehno — da bi v enakopravnem sodelovanju z drugimi organizacijami v blagovnem prometu približali naše izdelke slehernemu potencialnemu kupcu v Jugoslaviji.

To je bilo le nekaj utrinkov iz vsebinsko bogatega programa ukrepov, ki so sestavni del plana delovne organizacije. Glavni smisel programa je pobuditi in usmeriti tovrstne ukrepe v konkretnih okoljih posameznih temeljnih organizacij. Le pod pogojem, da dogovorje-

ni plan in ukrepe sprejmemo kot nujnost in edini način razreševanja gospodarskega položaja delovne organizacije, je moč pričakovati dobre rezultate. In še nečesa ne smemo pozabiti — časa za obsežne in lagodne priprave ni. Čas tokrat ni naš zaveznik, zato moramo v akcijo takoj.

Triindvajset delavcev IMV je prejelo priznanja za sodelovanje v akciji „1000 delavcev — sodelavcev“.

Sprejet pravilnik

OO ZK IMV TOZD Tovarna opreme Črnomelj, 6. maja 1981 — Na 16. redni seji OO ZK TOZD Tovarna opreme Črnomelj so med drugim komuniste osnovne organizacije obravnavali in sprejeli pravilnik njihove OO ZK.

Podelitev priznanj je imela delovni značaj. Odkrito in samokritično smo spregovorili o problemih informiranja v kolektivu.

Priznanje sodelavcem

Tekmovanje za priljubljeno „kladivce“ je zaključeno. Ne bomo ga sicer več videvali v internih glasilih, zato pa bo ideja, o tem ne gre dvomiti, živela še močneje. Dokaz je tudi naša stalna akcija za značko Kurirjevega dopisnika, ki po zanimanju že prekaša omenjeno „kladivce“.

30. aprila so se na podelitvi priznanj ZSS zbrali nagrajenci iz našega kolektiva. Triindvajset jih je bilo k naši „okrogli mizi“, katero smo uprizorili ob tej priložnosti, jih je prišlo nekaj manj. Kljub temu dovolj za živahno in pestro diskusijo o problemih informiranja v našem kolektivu.

Kaj so rekli nagrajenci? K mnogim znanim in tudi v „Kurirju“ večkrat ugotovljenim resnicam so se pridružile tiste, o katerih sicer ni bilo doslej slišati. Kot na primer tisto, da predelavci na trakovih neradi vidijo, da se „Kurir“ podeljuje med delovnim časom. Moti proizvodnjo, pravijo. Precej resne je v tem, saj navsezadnje tekoči trak ne more čakati, vendar se vsiljuje misel, da bi se zadevo dalo drugače organizirati. Morda je to vprašanje delovne discipline, ki prav gotovo ne dovoljuje čitanja časopisa med delom. Vsekakor podobni izgovori nimajo kaj prida trdnih temeljev, čeprav se morda komu zdijo „praktični“.

Ivan Tovšak se je v razpravi dotaknil številnih problemov informiranja v celoti, posebej kritično pa je ocenil odnos do internega glasila. Menil je, da ni tesnega obsega kontakta med uredništvom in delavci in da se delavci premalo pojavljajo kot dopisniki. Tudi kritičnosti manjka, je dejal, pa tudi pozitivni pojavi v našem delu se zelo poredko najdejo na straneh

našega časopisa. Poudaril je, da „Kurir“ ni dovolj aktualen in da ne more biti dober pripomoček delegatom. Ob vsem tem, je dejal tov. Tovšak, pa časopis ne pride vedno do delavca.

Janez Slapnik je bil mnenja, da je „Kurir“ odraz razmer in vzdušja v kolektivu. Tako kot marsikje, tudi pri informiranju nimamo oblikovanega političnega koncepta, zato v poizkusih, da bi glasilo približali delavcu, izgublamo veliko energije ob neustreznih učinkih. Ostro je ocenil nesmiselnost in škodljivost po eni strani pozitivističnega, po drugi strani pa kritizerskega pisanja. Prvo in drugo, je dejal, zavaja delovne ljudi ter vzbuja nezaupanje in nezainteresiranost.

V nadaljevanju razprave, katere so se udeležili vsi navzoči, je bila izrečena marsikatera misel, ki nakazuje smeri razreševanja problematike informiranja. Žal tudi tokrat ni bilo možno izreči pohvalne besede za aktivnost družbenopolitičnih organizacij na tem področju. Resda je bil problem informi-

časopis mora imeti jasno opredeljeno vsebinsko zasnovo, pomembna pa je tudi oblika. Vinko Avsec je „doma“ na tem področju. Njegove pripombe so vedno utemeljene in dobrodošle.

ranja večkrat na dnevnem redu različnih forumov, a žal nič več kot le na dnevnem redu. Desetine in desetine funkcionarjev v DPO od tozda do delovne organizacije imamo, toda le redki med njimi so s prstom mignili za boljšo informacijo. Sprašujemo se, ali smemo potem kritizirati „tistega delavca, tam doli – v bazi“. Če sekretar, predsednik, direktor in celo dopisnik ničesar ne napravijo, da bi se tozdenkrat v treh letih našel v „Kurirju“, kje naj bi si potem navadni delavec vzel

pravico. Malo karikiramo, a je žal velikokrat dejansko tako.

Ne smemo se sprijazniti z neko teorijo o evoluciji človeške miselnosti. Predvsem sami ljudje moramo aktivno spreminjati odnose in okolje. Temu bomo kos, če bomo oboroženi z znanjem, katerega prvina je informiranost. Povzemimo Kardelja:

„Neinformiran človek je objekt in ne aktiven subjekt, kreator novih družbenih odnosov!“

S tem je vse rečeno!

3. kongres samoupravljalcev – Beograd

Prvi kongres samoupravljalcev je bil leta 1957 v Beogradu, drugi mu je sledil 1971 v Sarajevu.

Pobudo za 3. kongres samoupravljalcev je dal tovariš Tito v svoji zadnji novoletni poslanici. Osnovni namen kongresa je, da vsestransko razčlenimo, prikažemo in uveljavimo dosežke v razvoju socialističnega samoupravljanja in družbenoekonomskih odnosov. Razložili naj bi težave in vzroke, ki pogojujejo nekatera odstopanja oziroma

zaostanjanja pri uresničevanju dogovorjenega sistema in da se na podlagi novih poznanj dogovorimo, kako organizirati vse razpoložljive sile, tako organizacije kot posameznike, za hitrejši napredek socialno samoupravnih odnosov.

To nikakor ne more biti ločeno od že opredeljenih in zastavljenih akcij, tu predvsem mislimo na gospodarsko stabilizacijo. Obstoji pa še ena, prav tako pomembna naloga – srednjeročni plan – od katerega bo, upoštevajoč razmere doma in v svetu, odvisen naš jutri.

Priprave na 3. kongres samoupravljalcev so pri kraju. Junija se bo v Beogradu zbralo 1700 delegatov, ki bodo predstavljali 5 milijonov 650 tisoč zaposlenih Jugoslovanov.

Iz naše republike bo na kongres odšlo 212 delegatov, ki so jih izvolila posebna volilna telesa. Ne malokrat se je pokazala premajhna odgovornost delegatov, ali pa tistih, ki so delegate volili. Informacije so le počasi krožile ali sploh niso. In

še nekaj „kiksov“ bi lahko naštevati, za katere pa ni potrebno iskati krivde, saj je v večini primerov v nas samih.

Prav zato je bila tokrat posvečena še večja skrb izbiri delegatov. To naj bi bili res pravi predstavniki delavskega razreda in samoupravljalcev, ki bodo sposobni zagovarjati svoja stališča in posredovati mnenja svojih delovnih sredin.

Naše delavce, začasno zaposlene v tujini, bo zastopalo 42 delegatov, ki so jih izvolili v svojih društvih v tujini.

Na kongresu bodo delegati v tematskih razgovorih ocenili stopnjo oziroma stanje samoupravljanja in razvitost samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov na posameznih področjih združenega dela. Za kongres so pripravljene razne tematske razprave, nekatere DO pa so v ta namen pripravile svoja sporočila kongresu – pripravili in vsestransko so obdelali neko temo in na kongresu bodo predlagali svoje rešitve.

Priprave na 3. kongres so pri kraju, sedaj lahko le še počakamo na rezultate kongresa v kongresnih resolucijah in dokumentih.

Sodelovanje z zunanjimi tozdi prepočasi oživlja. Ernest Sečen iz Brežic je eden izmed najbolj prizadevnih.

Štafeta mladosti – simbol naše ljubezni do Tita

Tudi letos je potovala po naši domovini štafeta mladosti. To je velika manifestacija mladine in vseh delovnih ljudi naše domovine, ki je dosegla svoj vrhunec 25. maja na stadionu JLA v Beogradu. Letos je

potovala štafeta prvič po domovini, ko ni več med nami predsednika Tita.

Zvezna štafeta je prišla v Novo mesto 24. aprila. Glavni sprejem je bil pred športno dvorano Marof. Tudi naše mladinke in mladinci so sodelovali pri njenem sprejemu. Ob tej priložnosti so mladinci in delavci IMV poslali lokalno štafeto, ki je odpotovala iz teže presernice. Nosilci lokalne štafete so bili mladi iz TOZD TA:

Mira Tijanič, Miran Rodič in Marija Bon.

Organizacija kratke proslave je bila zaupna mladincem OO ZSMS Proizvodnje I. Kratak pozdravni govor je imel tovariš Galič. Nato je predsednik DS TOZD TA tov. Grubar v kratkem opisal prehojeno pot naše domovine v povojnem razvoju, vlogo štafete mladosti, govoril je o razvoju naše tovarne in predstavil poti za boljšo produktivnost in za boljše delo nas vseh.

Ob sklepu je nosilec štafete prebral spremno pismo, v katerem je bila zajeta pripadnost vseh nas, samoupravljalcev socializmu in Titovem načelu svobodnih in enakopravnih narodov.

Štafeta je potem odpotovala po oddelkih tovarne avtomobilov do dvorane Marof, kjer je bila osrednja proslava.

VINKO MIKEC
TOZD TA –
Proizvodnja I.

Predsedstvu SFRJ in predsedstvu CK ZKJ

Danes, ko mineva leto, odkar je narode in narodnosti Jugoslavije in ves svobodoljubni svet doletela nenadomestljiva izguba velikega vojskovođe, revolucionarja, državnika in zastavonoše svetovnega miru, našega dragega tovariša Tita, vas delavci Indistrije motornih vozil obveščamo o naši neomajni pripravljenosti slediti njegovim idejam.

Zavedamo se, da so pred vso našo družbo nakopičeni številni problemi, da svet pretresa neštete ekonomskopolitične krize in da se nad človeštvom zbirajo grožnje uničevalne katalizme, vendar vztrajamo pri uresničevanju visokih idealov vere v človeka in v uspešnost izgradnje svobodne socialistične domovine.

Mi, delavci Indistrije motornih vozil, združeni v neprebojno fronto delavskega razreda jugoslovanskih narodov in narodnosti, stojimo na straži miru, pripravljeni, da preprečimo vsak poskus poseganja po največji pridobitvi narodnoosvobodilne vojne in revolucije, poseganja v bratstvo in nerazdružno enotnost Jugoslovancev, katere temelje veže kri milijon in sedemsto tisoč najbolj svetih žrtev.

Jugoslavija je in bo ostala takšna, kakršno smo ustvarili pod Titovim vodstvom – trdna, enotna, svobodna in humana družba, ki je vzor vsem svobodnim in ideal vsem tistim, ki se še danes borijo za svoj košček svobode pod soncem. Z žulji naših rok bomo nadaljevali in vztrajali na poti, katero nam osvetljuje Titova misel. Ne dvomimo v uspeh, tako kot nismo nikdar doslej podvomili v lastne zmogljivosti, tudi če je pravični cilj zahteval najtežja žrtvovanja. Tega nas je naučil tovariš Tito in bili bi nevedni njegovih del, če bi bili drugačni. Zato sporočamo vsej domovini, da smo delavci kolektiva IMV pripravljeni sprejeti in uresničiti svoj delež v veliki nalogi nadaljnje izgradnje samoupravnih socialističnih Jugoslavije.

Še bolj krepiti varnostno zavest

Razvita družbena samozashita nas lahko obvaruje raznih presečenj, zato izkoristimo vse možnosti, ki nam jih daje naše socialistično samoupravljanje

Nedeljski dnevnik je 17. maja objavil daljši pogovor svojih dveh urednikov z republiškim sekretarjem za notranje zadeve Tomažem Ertlom o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo splošno stanje varnosti pri nas. Iz zanimivega pogovora objavljamo nekaj misli, ki imajo stalno veljavo.

Na mnogih področjih družbene samozashite, je dejal republiški sekretar, smo dosegli raven, ki nam zagotavlja spoštovanja vredno solidarnost vseh ljudi; to je Slovencem lahko v ponos. Če na nekaterih drugih področjih varnosti tega še nismo dosegli, pomeni, da še nismo izkoristili vseh možnosti in pravic, ki nam jih daje in nalaga ustavno določen sistem varnosti. To velja še predvsem za dnevno obnašanje posameznika v svojem delovnem in življenjskem okolju. Preveč je malomarnosti, neodgovornosti,

objestnega ravnanja, kar povzroča veliko družbeno škodo, osebne tragedije in nesreče, ki so zvečine posledica nizke osebne varnostne kulture. Obsodba in zapor povzročiteljev in odgovornih oseb ne oživljata mrtvih in ne povrneta škode. Zapor je le ena izmed tragedij več.

Ko je odgovarjal na vprašanje o splošni kriminaliteti, je republiški sekretar med drugim povedal, da nezavarovana družbena ali osebna lastnina res vabi tatove, nenadzorovano gospodarjenje ali poslovanje v gospodarstvu pa omogoča goljufijo, grabež in dnevne drobne tatvine, ki prav tako pomenijo pomembno škodo. Vedno več je primerov, da občani sami prijavljajo razne kršitelje. Čeprav nimamo večjega kriminala in večjega kršenja javnega reda in miru, pa bi vendarle večja budnost nas vseh, ne samo organov pregona in sodišč, lahko preprečila mnoge družbeno škodljive pojave. Če starši, pedagogi, socialne službe in drugi ne vedo, kaj počno otroci in mladoletniki, potem ostane le še miličnik

ali kriminalist, to pa je najslabša možnost. Dokler bo čutil posledice le tisti, ki v delovni organizaciji krade ali povzroča še drugačno škodo, ne pa tudi tisti, ki je bil dolžan to preprečiti, bodo taki primeri naraščali.

Kje so meje naše zgovornosti v odnosih do tujcev? Mejo naprej določa vojaška, državna in poslovna tajna. O njih nikomur, najmanj pa tujcu, ne bomo govorili, ne zato, ker je to kaznivo dejanje, ampak zato, ker s tem škodujemo svoji domovini in s tem samim sebi. Drugo mejo določa resnica o naši družbi. Tisti, ki iz nepoštenih namenov zbirajo podatke o naši družbi, tega ne bodo delali pri poštnih, objektivnih ljudeh, ampak iščejo podatke pri nezadovoljnih, znanih „kritikih“ naše družbe, pri protisocialistično in protisamoupravno usmerjenih posameznikih, ki so vedno pripravljeni hvaliti vse kar je tuje, zato da bi poudarili, kako slabo je doma.

Kako okrepiti preventivno, zaščitno delovanje proti raznim presenečenjem? Predvsem s krepitvijo družbene samozashite! S tem razumem, je dejal tovariš Ertl, tako obnašanje ljudi, ki ne bo dopuščalo, da bi ga izkoristili doma ali v tujini zato, da bi služilo naši družbi sovražnim namenom.

Ce upoštevamo vse bolj zaostrene mednarodne odnose, želje in cilje ekstremne emigracije, poskuse preverjanja družbene strpnosti do protijustavnega delovanja doma, pogosto neodgovorno, malomarno ravnanje v delovnem in življenjskem okolju in posledice tega, potem imamo dovolj razlogov, da se pričnemo obnašati še bolj budno. Krepiti moramo torej svojo varnostno zavest, ker je to edini način, da ostane naše življenje varno in mirno kot doslej.

Koliko smo se delavci Indu-
strije motornih vozil v lastni
praksi približali Titovi ideji in
delu pri podružbljanju
obrambene dejavnosti, smo pre-
verjali na vaji NNNP 81 od 11.
do 16. maja 1981. Zaključni
del in vrhunec vaje, katerega se
je 16. maja udeležilo nad
štiristo pripadnikov enot teri-
torialne obrambe in pripadni-
kov strokovnih organov LO in
DS, je pokazal stopnjo uspo-
sobljenosti pri izvajanju
obrambnih nalog. Nič manj, v
določenem smislu pa še bolj
zanimivi dogodki pa so se vrstili
ves teden pred zaključno vajo.
Oddelek za LO in DS je v
sodelovanju s komiteji za SLO
in DS v temeljnih organizacijah
organizirano in sistematično
preverjal našo vsakdanjo samo-
zaščitno disciplino. Na dan so
prišle zanimive resnice o izvaja-
nju kontrole vhodov in izho-
dov, o varčevanju električne
energije, o številnih pokvarjenih
in tudi brezhibnih pipah, skozi
katere zaradi naše nemarnosti
odtekajo ogromne količine
tople in hladne vode

Obrambni izpit

Še vrsto drugih zadev smo
preverili. Ugotovitve so še
vedno zaskrbljujoče, vendar
prav gotovo drži, da se v naši
miselnosti nekaj spreminja — na
bolje. V primerjavi z nekaj leti
nazaj smo marsikod bolje orga-
nizirani in, kar je še najbolj
pomembno, osebna samo-
zaščitna disciplina mnogih med
nami je drugačna kot nekdaj.
Ni razloga za pretirano zado-
voljstvo, kljub temu pa lahko
rečemo, da dosedanjí trud in
napori niso brez rezultata. Do-
sežki so dovolj močan motiv za
nadaljnja prizadevanja, zlasti na
področju vzgoje, pa tudi mate-
rialno plat bomo morali začeti
reševati, čeprav časi niso naj-
bolj ugodni. Na dlani je, da brez
minimuma tehničnih sredstev
še tako dobro izurjene enote ne
morejo uspešno izvrševati nalog
— to se je pokazalo tudi na
zaključni vaji.

Tako, kot je v navadi, bo vaji
sledila temeljita analiza, ki bo
tudi uradno ugotovila, kje so še
slabosti in nedorečenosti, kar je
navsezadnje tudi smisel po-
dobnih preizkusov. Kljub temu,
da vsi podatki še niso urejeni,
smo se pogovorili z nekaterimi
najodgovornejšimi udeleženci
vaje.

S tov. Ivanom Tovšakom,
vodjo oddelka za LO in DS, ki
je zelo aktivno sodeloval v vseh
stopnjah vaje — od začetnih
priprav do analize rezultatov,
smo se pogovarjali o pripravah,

poteku in rezultatih akcije
NNNP 81.

Tovariš Tovšak, kot prvo bi
vas rada vprašala, kakšne so bile
osnovne značilnosti letošnje va-
je in kakšna je morebitna
razlika med lanskoletno in
letošnjo vajo?

„Lahko trdim, da je bila
letošnja vaja veliko bolj priprav-
ljena kot lanskoletna. Predvsem
bi rad poudaril dobre priprave
za letošnjo akcijo, ki so gotovo
prispevale svoj delež k uspehu.
Priprave so potekale v treh
etapah. Pri delu pa so nam bile
v veliko pomoč lanskoletne
izkušnje. Prvič smo izvedli
konkretne ukrepe. Prva vaja je
bila bolj splošna, sedaj pa smo
izvajali konkretne naloge, kot
so: zračni napad, izpad elektri-

čnega toka, podtaknjen pa je
bil tudi eksploziv.

Program za potek priprav in
same vaje smo izdelali že v
oktobru 1980. V tem načrtu je
bilo zajetih 38 nalog, od katerih
smo jih izvršili 21. Izvedli smo
strokovne in organizacijske pri-
prave, da bi vaja lažje in bolj
potekala. Izdelali smo sistem
označevanja vseh stavb in pro-
storov v DO in zagotovili redno
zaklepanje prostorov po končan-
em delu. Izvršili smo preglede
v vseh proizvodnih in drugih
prostorih in pregledali „dežur-
ne“ luči v tovarni.

Drugo fazo priprav je pred-
stavljala teden ljudske obrambe
in družbene samozaščite. Pri-
pravili smo izobraževanje za
pripadnike CZ in NZ. Seznanili
smo jih s programom akcije
NNNP.

Tretjo fazo predstavlja akcija
sama.”

“Naš sistem splošne ljudske obrambe popolnoma ustreza
svobodoljubnim tradicijam naših narodov in njihovim
zgodovinskim interesom: je popolnoma v skladu z našimi
družbenoekonomskimi odnosi, z bistvom naše samoupravne
socialistične skupnosti. Ne gre torej samo za to, da se po tej
poti doseže največja obrambna sposobnost, marveč tudi za
to, da tak sistem nujno izvira iz samoupravljanja in je njegov
integralni del.

Zato so se v krepitvi splošne ljudske obrambe — v kateri se
do kraja izražajo interesi delavskega razreda — silno povečala
vloga in odgovornost delovnih organizacij, krajevnih
skupnosti, občin in republik. Kakor pri vseh drugih
družbenih dejavnostih je naš delovni človek postal subjekt
tudi pri obrambnih zadevah!”

TITO

Nad štiristo pripadnikov enot TO in organov za LO in DS se je udeležilo vaje NNNP 81. Čeprav je bila
lepa, sončna in dela prosta sobota kot nalašč za prijeten vikend, se nihče ni hudoval. Nasmejani obrazi
pričajo o tem, da obramba in samozaščita postajata sestavni del naše stvarnosti.

Bi nam lahko samo na kratko
opisali Teden ljudske obrambe
in narodne samozaščite?

„V tem času smo vključili v
ta dogajanje vse zaposlene v
naši tovarni. Izvedeno je bilo
preverjanje izkaznic vseh zapo-
slenih. Hoteli smo doseči to, da
bi res vsi imeli vedno pri sebi
izkaznico, ki omogoča vstop v
tovarno. Takšne kontrole pre-
gledov bomo še izvajali. Pre-
verjali smo tudi zaklepanje vrat
v tovarni, pregledali smo vodo-
vodno napeljavo, kako varčujemo
z vodo in elektriko.

V okviru tedna LO in NS
smo natančno obravnavali, ka-
ko postopati v primeru ne-
nadnega izpada električnega to-
ka v primeru zračnega napada
ali požara v lakirnici. Imeli smo
več sej komitejev za ljudsko
obrambo in družbeno samo-
zaščito. Lahko rečem, da so v
tem tednu vsi komiteji delali
prizadevno in uspešno.”

Sedaj, ko sva nekoliko spre-
govorila o samih pripravah na
akcijo NNNP 81, bi vas prosila,

(Nadaljevanje na 6. str.)

Požar na južni strani tovarne avtomobilov. Ogenj je nedvomno eden najhujših sovražnikov naših proizvodnih obratov. Vaja je pokazala, da je treba na tem področju še marsikaj narediti.

(Nadaljevanje s 5. str.)

da nam poveste kakšni so vaši vtisi o poteku in uspehu vaje? Kaj mislite ali smo sposobni biti kos vsem težavam ob morebitnem napadu ali elementarni nesreči?

„Najprej nekaj statističnih podatkov. Za udeležbo na vaji lahko rečem da je bila dobra – 78 % udeležba je bila v oddelku za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje, 99 % v vodu 1. medicinske pomoči, najslabša v CZ pa je bila udeležba v tehnično reševalnem vodu – 67 %. V NZ je bila skupna udeležba 67 % – od tega najboljša – 85 % v DSSS in tozd TA 79 %, najslabša pa v TOZD Tehnoservis – 40 %. Naj

ob tej priložnosti pohvalim udeležbo članov komiteja v TA in DSSS, kjer je bila udeležba 100 %.

In kaj smo delali na vaji? Preverili smo celotni obrambni načrt zavarovanja tovarne in varnostni načrt za delovanje v času izrednih razmer. Preverili smo sposobnost gasilskih enot (gasilska poklicna enota N. m., enota iz Šmihela in IMV gasilska enota) v primeru požara v lakirnici TA.

Nova pa je bila letos preizkušnja, kako se obnašati in kaj početi, če je v tovarni diverzantska skupina. Ali smo zmožni odkriti podtaknjena eksplozivna telesa? Od 39 min smo jili pravočasno odkrili 28.

Z akcijo diverzantov smo hoteli pri zaposlenih spodbuditi čut odgovornosti in reagiranja na to, če se v delovnih prostorih pojavi sumljiva, neznana oseba. Obenem pa smo ugotovili, da je treba dostope v tovarno še bolj nadzorovati.

Vse ekipe CZ so svoje naloge izvajale dobro in z veliko mero odgovornosti. Morda bi še posebej pohvalil delo skupine za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje. Ta skupina je ves čas vaje dobro delala. Imeli so dober stik z vsemi enotami, ki so delovale v okviru vaje, s KS in občino.

Prav tako je bil v času vaje izvršen zračni napad na proizvodne prostore in prvič smo preverili, kako hitro se lahko umaknemo v zaklonišča.

Tehnična opremljenost v celoti ni dobra. Nam lahko poveste, kje je najbolj kritična in kakšne so možnosti za izboljšanje takšnega stanja?

„Vaša ugotovitev je točna. Z opremo smo založeni dokaj skromno. Moja ugotovitev je, da ta slaba opremljenost nekoliko vpliva tudi na potek akcije, saj je oprema tista, ki ti omogoči, da svojo nalogo še uspešneje izvršiš. Pripomočki so nujni. Kaj naj bi počela ekipa 1. medicinske pomoči, če ne bi imela vsaj najnujnejše opreme? Pri nas najbolj šepa v opremljenosti enota RBKO (radiološko, biološko, kemična obramba), ki služi izključno v primeru vojne. Za gasilsko, tehnično in enoto prve pomoči lahko rečem, da so solidno opremljene.“

Delavci Centra za informiranje smo sodelovali v vseh fazah vaje. Res, da se je ponesrečil poizkus delovanja interne razglasne postaje, izdelali pa smo več številčk „Informatorja“. Vendar menimo, da informiranje ni potekalo tako kot smo si želeli. Kakšno pa je vaše mnenje?

„Res je. Informiranje v začetku same akcije ni bilo najboljšo, kasneje pa je zaživel. Menim, da je Informator dobro odigral svojo vlogo, vendar pa se ne smemo naslanjati le na to obliko obveščanja. V DSSS je v času akcije dokaj dobro odigrala svojo vlogo oglasna deska. Zanimarili pa smo neposredno obveščanje, ustno obvestilo, ki je gotovo eno najhitrejših in neposrednih.“

Ali morda lahko koga posebno pohvalimo, lahko navedete kakšen primer izjemne prizadevnosti?

„Vsekakor. Naš štab CZ je že predlagal štiri posameznike, katerim naj bi občinski štab podelil priznanja CZ. Franc Šmid, Jože Kociper, Jože Bučar, Ivan Gregorčič so dobro in prizadevno sodelovali v akciji NNNP in mislim da so si s svojim delom ta priznanja res zaslužili.“

Gotovo je treba pohvaliti diverzante, ki so se na svojo nalogo dobro pripravili in jo tudi prizadevno izvedli. Vsi komiteji za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, posebno pa komite TA, so ves čas delali z veliko mero odgovornosti in prizadevnosti, enako velja tudi za vse načelnike NZ.“

Vtis imam, da je vaja pokazala napredek v naši obrambni in samozaščitni pripravljenosti. Seveda ne bomo zaspali v samozadovoljstvu. Kakšni so načrti za v bodoče?

„Letošnja vaja je smerokaz kako v bodoče. Izkazalo se je, da so bile priprave na vajo res temeljite in kvalitetne, zato bomo tudi v bodoče ostali pri tem načinu načrtovanja.“

Naloge družbene samozaščite je treba izvajati življenjsko – vsak dan in povsod. Problemi varčevanja z vodo in električno energijo niso pereči le v času akcije, pač pa vsak dan in moramo jim stopiti na prste.

Ravno tako moramo zagnano delovati na področju vzgoje delovnega človeka, da bo znal v določenem trenutku pravilno in trezno reagirati. Gotovo je, da nas čaka še veliko dela in prepričan sem, da bomo uspešni.“

Tov. Tovšak, za pogovor se vam najlepše zahvaljujem.

V času nočnega obhoda je tekla voda iz 311 pip. Od teh je bilo 22 takšnih, ki so bile v kvaru ter jih obhodni varnostniki v času obhoda niso mogli zapreti.

Če računamo, da je voda po nepotrebnem tekla iz 289 pip najmanj 1 uro, po našem mnenju pa je tekla več, a da je voda iz 22 pip (pipe v kvaru) tekla vsaj 12 ur nepretrgoma, potem je izdatek, ki je bil plačan za porabo vode naslednji:

– za odprte pipe: iz 1 pipe izteče v eni uri 0,8 m³ vode, iz 289 pip v eni uri 231 m³ vode, po ceni 11,00 din, znaša cena vode 2.541 din,

– iz pip, ki so bile v okvari, a takšnih je bilo 22, je izteklo v 12 urah cca 170 m³ vode, kar znaša 1.970 din.

Iz teh podatkov sledi, da smo izplačali za vodo na podlagi prikazanih podatkov vsaj 4.411 din po nepotrebnem.

Pri takšnem načinu obračunavanja pa nismo obračunali tople vode, ki je tudi tekla na posameznih pipah, cena 1 m³ tople vode pa znaša 33,00 din.

Pri obhodu tovarne smo ugotovili, da iz nekaterih pip, ki tukaj niso evidentirane, teče voda nepretrgoma, ne samo v času dela, ampak tudi po končanem delu.

Obhodna služba bo te podatke zbiral tudi v bodoče, vendar brez skupnega prizadevanja vseh zaposlenih ni pričakovati vidnejših premikov.

Diverzanti v TP inTA

Od 15. do 16. 5. 1981 je bila v tovarni prikolic in tovarni avtomobilov izvršena diverzantska akcija. V diverziji sta sodelovali dve skupini diverzantov, skupno pet ljudi. Naloga diverzantov je bila, da pridejo neopazno v prostore tovarne in povzročijo čim večjo materialno škodo in zmedo med delavci. Poglejmo si, kako je akcija potekala.

Pred samo akcijo sta se sestali obe skupini. V prvi sta delovala Ancelj Tone in Rudi Sever, v drugi pa Jože Drganc, Milan Piletič in Rade Ostojič. Diverzanti so si med sabo razdelili naloge in se domenili za čas delovanja. Začetek akcije je bil za prvo skupino ob 23.00 uri v tovarni prikolic. Diverzanta Tone Ancelj in Rudi Sever sta prišla v tovarno pod mrežo pri baraki 2 Br. Vstop na dvorišče je potekal nemoteno. Prvo razstrelivo sta namestila v prostorih prototipne delavnice v električni omarici z varovalkami. Na poti od prototipne do pomožne lakirnice je skoraj prišlo do srečanja z vratarjem V/1, ki je bil v obhodu.

Po vrnitvi vratarja v vratarnico sta akcijo nadaljevala. Eksploziv sta namestila v prostorih pomožne lakirnice — bila je odprta. Naslednja točka napada je bila kalilnica in glavni vod vode za centralno ogrevanje. V te prostore je prišla prva skupina skozi okno, ki je pod kadrovskim oddelkom razbito, in dalje po hodniku, v katerem so glavni cevovodi. Od tu je nadaljevala akcijo v prostore kadrovskega oddelka, kjer je namestila eksploziv. V te prostore sta diverzanta prišla skozi straniščno okno pri glavnem vhodu, ki je bilo odprto. V tovarno prikolic je prva skupina prodrla iz kadrovskega oddelka skozi stopnice, ki so pokrite s plohi. Te je možno odmakniti. Po končani namestitvi razstreliva na pomembnejših mestih na montaži prikolic sta diverzanta prve grupe stopila v akcijo v lakirnici tovarne prikolic. Tu je bil v bližini vratar in štirje čistilci, ki so delali v lakirnici. V njihovi prisotnosti sta eksploziv neopazno montirala v peč lakirnice. Tu je skupina svoje delo v tovarni prikolic končala

in se vrnila proti baraki Br 2. Spotoma sta diverzanta odprla vrata C-10, da bi imela druga skupina nemoten vstop v tovarno prikolic. Ob izhodu iz tovarne prikolic, pri baraki Br 2, sta se skupini sešli se dogovorili o vseh podrobnostih in se razšli. Druga skupina je ponovila akcijo za prvo skupino s to razliko, da ni minirala kadrovskega oddelka in lakirnice tovarne prikolic. Akcijo v tovarni sta si skupini razdelili.

Prva skupina je morala izvesti akcijo v pisarniških prostorih tovarne avtomobilov in v lakirnici TA. Druga skupina si je postavila za nalogo uničiti težko presernico, sklop za izdelavo kolesnih obročev in kar je še pomembnejšega v bližini teh objektov.

Akcijo smo pričeli po 24. uri. V tovarno smo prišli skozi nedograjeni del novih pisarniških prostorov. V njej je delalo nekaj skupin delavcev na montaži R-4 in v lakirnici, zato je bilo naše delo težavnejše. Tudi tu je hladnokrvnost opravila svoje delo in miniranje lakirnice smo opravili brezhibno. Od tu smo se napotili v zgornji del pisarniških prostorov, vendar so bila tu vrata zaklenjena. V nekaj minutah smo jih odprli brez poškodb. Pomanjkljivost ključavnic na vseh vratih v tem poslopiju je ta, da se vijaki M6, ki spajajo ključavnico z vrati, brez težav odvijajo in ključavnica pade na tla. Eksploziv je bil postavljen tudi v te prostore nemoteno. Ker je bila ta akcija samo demonstrativna in bi bil postopek dela v ostalih prostorih enak, je prva skupina tu končala svoje delo. Po telefonu št. 18 sva vprašala varnostno službo, če so odkrili kaj posebnega. Ko sva dobila od vratarjev vse potrebne podatke, sva neopazno zapustila IMV in se oddahnili po napornem delu.

**TO NE ANCELJ
DSSS — OKS**

Prirastek prebivalstva je zelo različen

V vsej Jugoslaviji je, v primerjavi s popisom pred desetiimi leti, letošnji popis zabeležil poprečno 8,9 odstotno rast prebivalstva. Seveda pa je naraščanje števila prebivalcev od republike do republike zelo različno. Najvišjo rast so zabeležili v SAP Kosovo, kjer znaša kar 27,4 odstotka, najnižjo pa v SR Hrvaški, kjer znaša desetletni prirastek prebivalstva 3,3 odst. Druge republike in pokrajine so se zvrstile takole: SR Makedonija — 16,2, SR Črna gora — 10, SR Bosna in Hercegovina 9,8, SR Slovenija — 9, ožja Srbija — 7,9 in SAP Vojvodina — komaj 3,8 odst.

Letala so bliskovito priletela in napadla, vendar so opazovalci pravočasno opozorili na nevarnost. Improvizirana zaklonišča so ponudila zavetje delavcem IMV in krajanom KS Grm.

Profesionalna gasilska enota je predstavila nov gasilski avto s 30-metrsko lestvijo. Tudi sicer so gasilci navdušili z učinkovitostjo, spretnostjo in sodobnimi sredstvi.

V. d. generalnega direktorja tovarniš Marjan Simić je vodil vajo in z najožjimi sodelavci neposredno spremljal dogodke na terenu. Od tu se mnoge zadeve mnogo bolje vidijo.

Koliko nas je v gospodinjstvu?

V Jugoslaviji ima poprečno gospodinjstvo že manj kot štiri člane, natanko povedano 3,61. Tudi tu so seveda velika odstopanja navzgor, pa tudi navzdol. Tako ima poprečno gospodinjstvo v SAP Vojvodina najmanj družinskih članov — komaj 3, SAP Kosovo pa kar še enkrat več — 6,89. Republike so se zvrstile takole: SR Makedonija 4,39, SR Črna gora 4,08, SR BiH 4, ožja Srbija 3,42, SR Hrvaška 3,23 in SR Slovenija 3,17.

Kako je uspela druga skupina

Na pobudo oddelka za LO in DS se je v akcijo NNNP v naši DO vključila tudi mladinska organizacija DSSS. Poverjena nam je bila zelo zanimiva, pa tudi zahtevna naloga, in sicer diverzija na tovarno avtomobilov in tovarno prikolic. V akciji so sodelovali Milan Piletič, Rade Ostojič in Jože Derganc iz ZTS.

Da bi akcijo uspešno izvedli smo en dan prej obšli tovarno in poiskali primerne točke za dohod v delovne prostore. Po končanem obhodu smo skupno pretehtali vse možnosti in izbrali mesto vstopa v TA in TP, za primer neuspeha pri teh točkah pa smo izbrali še rezervne vhode. Izbrali smo cilje diverzije, kjer bi z njihovim uničenjem dosegli največji učinek. Izbrali smo si čas in kraj začetka akcije ter se dogovorili za potreben pribor.

V petek, 15. 5. 1981, ob 24.00 uri smo se zbrali pri OŠ Grm ter po kratkem posvetu odšli na akcijo. Uspešno smo prišli v TP z zahodne smeri ter si razdelili območja, kjer bomo delovali in postavljali mine. Namestili smo jih na vsa predvidena mesta, razen v prototipni in v orodjarni, kamor nam vstop ni uspel. V proizvodnji smo naleteli na čuvaja NZ, ki je bil ravno na obhodu. K sreči smo ga pravočasno opazili. Ta dogodek je bil za nas opozorilo, da le ne bo šlo vse kot po maslu. Prisilil nas je k še večji pazljivosti. Včasih smo si vseeno privoščili kakšno nerodnost, predvsem Pile in Rade,

kajti mačja hoja je bila samo moja specijalnost. Vrnitev k osnovni šoli je bil najlažji del akcije. Tu smo si privoščili počitek in se pripravili na drugi del akcije. Cilj je bila tovarna avtomobilov. Mimo brezskrbnih vratarjev smo se odpeljali do Gotne vasi, od tu pa pot do TA nadaljevali peš. Vhod skozi težko presernico, ki smo jo spotoma zaminirali, ni bil tako težak kot smo mislili. Težje je bilo gibanje po proizvodnih halah. Vsaka napaka bi pomenila neuspeh akcije. Naloga je tu zahtevala enega človeka. Izbrali smo Radeta, ki je pokazal največ hladnokrvnosti. Čas pa je medtem neusmiljeno hitel, česar pri svoji pokvarjeni uri sploh nisem opazil. Diverzijo smo končali šele ob 3.00 uri.

Med akcijo smo spoznali, da smo kot napadalci v veliki

Ranjenci — največja skrb in odgovornost še iz časov narodnoosvobodilne vojne in revolucije. Sanitetne ekipe so bile zelo učinkovite. Slučaj je hotel, da smo imeli tudi pravega ranjenca. V nekaj minutah je bil v varnem okrilju novomeške bolnice.

prednosti pred branilci, čeprav so ti številnejši, saj je presenečenje na naši strani. Organi varnosti bi morali biti veliko budnejši. Nas bi namreč v tej akciji odkrili le po naključju in s pomočjo naše nepazljivosti ter napak, ki pa si jih pravi diverzanti prav gotovo ne bi privoščili. Da bi akcijo uspešno izvršil, diverzant ne razmišlja

samo, kako bo izvršil napad na določen objekt, ampak tudi kaj bi storil on, če bi ta objekt varoval. Na enak način pa mora razmišljati tudi branilec. Čeprav je bila to le igra, smo se v akcijo popolnoma vživeli in mislim, da je prav v tem bila naša velika prednost.

JOŽE DERGANC
DSSS — ZTS

Ekipe prve medicinske pomoči — vedno in povsod ob pravem času

Ekipe prve medicinske pomoči se je z vso resnostjo vključila v akcijo NNNP, ki je bila organizirana v naši tovarni.

Po predanem raportu na jutranjem zboru so ekipe v sodelovanju z zdravnico DO izvršile pregled stanja omaric za nudenje prve pomoči, ki so nameščene po vsej tovarni. Omarice so bile po oceni zdravnice zadovoljivo opremljene s sanitetnim materialom.

Po pregledu omaric smo ekipe razporedili na različna

mesta po tovarni. Dve ekipe sta delali v tovarni avtomobilov, dve v tovarni prikolic. Ker pa vsaka ekipa šteje po 2 trojki, smo organizirali več sanitetnih „punktov“ — postaj. Ena trojka je dežurala v tovarniški ambulanti za oskrbo težjih poškodb pod nadzorom strokovnega vodstva zdravnice, druga trojka se je vključila v delo KS Grm, kjer je bilo potrebno nuditi pomoč ranjencem.

Ostale trojke so oskrbovale ranjence — delavce v tovarni.

Poškodbe so bile različne: od opeklin, vreznin, hude krvavitve, do globoke vbodline prsnega koša. Tako smo lahko preverili znanje in izurjenost v nujenju prve pomoči.

Delo sanitetnih ekip je potekalo zelo organizirano. V akciji je sodelovalo tudi sanitetno vozilo IMV, ki je težje ranjence prevažalo do ambulate, kjer je delo dokončno opravila zdravnica in hkrati ocenila naše delo — znanje, ki smo si ga pridobili na strokovnih tečajih.

Zdravnica je bila z delom naših trojk zadovoljna, saj smo svoje delo opravljali zelo resno, disciplinirano in odgovorno. Ker je zdravnica, ki opravlja delo v naši tovarniški ambulanti, pri nas zaposlena šele nekaj mesecev, ji je sodelovanje v akciji bilo hkrati tudi prvi ogled proizvodnih hal IMV. To je bilo koristno, saj si je ogledala različna delovna mesta in se tako seznanila, do kakšnih poškodb lahko pride v času delovnega procesa.

Akcija NNNP IMV je popolnoma uspela. Upamo, da je k temu uspehu prispevalo tudi delo naše ekipe prve medicinske pomoči.

Ob koncu vaje — raport! Kot v vsaki pravi vojski. In pravi vojaški zaključek: „Bilo je dobro, vendar bi bilo lahko še bolje! Prihodnjič!“

REZIKA ARINGER
DSSS — ZTS

Sodelovali smo na mednarodnem salonu avtomobilov v Beogradu

Letošnji dvajseti mednarodni salon avtomobilov, ki je bil od 29. marca do 5. aprila 1981 v Beogradu, je pomenil še eno priložnost, da se kupcem na enem mestu prikažejo najnovejši dosežki domače in tuje avtomobilske industrije.

Med številnimi razstavljavici na Salonu avtomobilov je kot ponavadi sodelovala tudi Industrija motornih vozil Novo mesto. Obiskovalcem smo uspešno predstavili svoje izdelke iz celotnega proizvodnega programa.

Obiskovalcem, s tem pa seveda vsem bodočim kot tudi starim kupcem, so bile predstavljene ekonomičnost, praktičnost ter vse ostale tehnične značilnosti, ki jih imajo posamezni naši izdelki.

Obiskovalci so se zanimali predvsem za vozilo R-18 ter še posebej za R-4 GTL, ki je obiskovalce navduševal zaradi izredno majhne potrošnje goriva.

Kupci so dobili posebna pojasnila o najnovejšem tehnološkem postopku antikorozivne zaščite avtomobilov, tako imenovane „kataforeze“, ki predstavlja najmodernejši postopek in najnovejši dosežek tehnike

na področju zaščite proti rjave-nju, kar podaljšuje življenjsko dobo vozila.

Na našem razstavnem prostoru smo obiskovalcem sejma poleg osebnih vozil „Renault“ predstavili tudi izdelke iz programa gospodarskih vozil in ADRIA prikolic.

Precejšen del razstavne površine smo namenili programu gospodarskih vozil. Tudi na tem prostoru je bilo precej živahno. Interesenti, tako iz zasebnega kot tudi iz družbenega sektorja, so se zanimali za možnost nakupa in roka dobave posameznega tipa vozila. Ni bilo potrebno posebej pojasnjevati tehničnih značilnosti teh vozil, saj so jugoslovanskemu trgu že dobro znane. Obiskovalci so se zanimali predvsem za nakup vozil z dizel motorjem.

Celotno predstavitev IMV so v precejšnji meri popestrili letošnji modeli turističnih prikolic. Poudarek je bil na štirih osnovnih tipih prikolic (IMV ADRIA de Luxe 310, 390, 465 in 500), ki so v letošnji sezoni namenjeni za prodajo na domačem tržišču. Kljub manjšemu številu obiskovalcev glede na prejšnja leta je bilo zanimanje

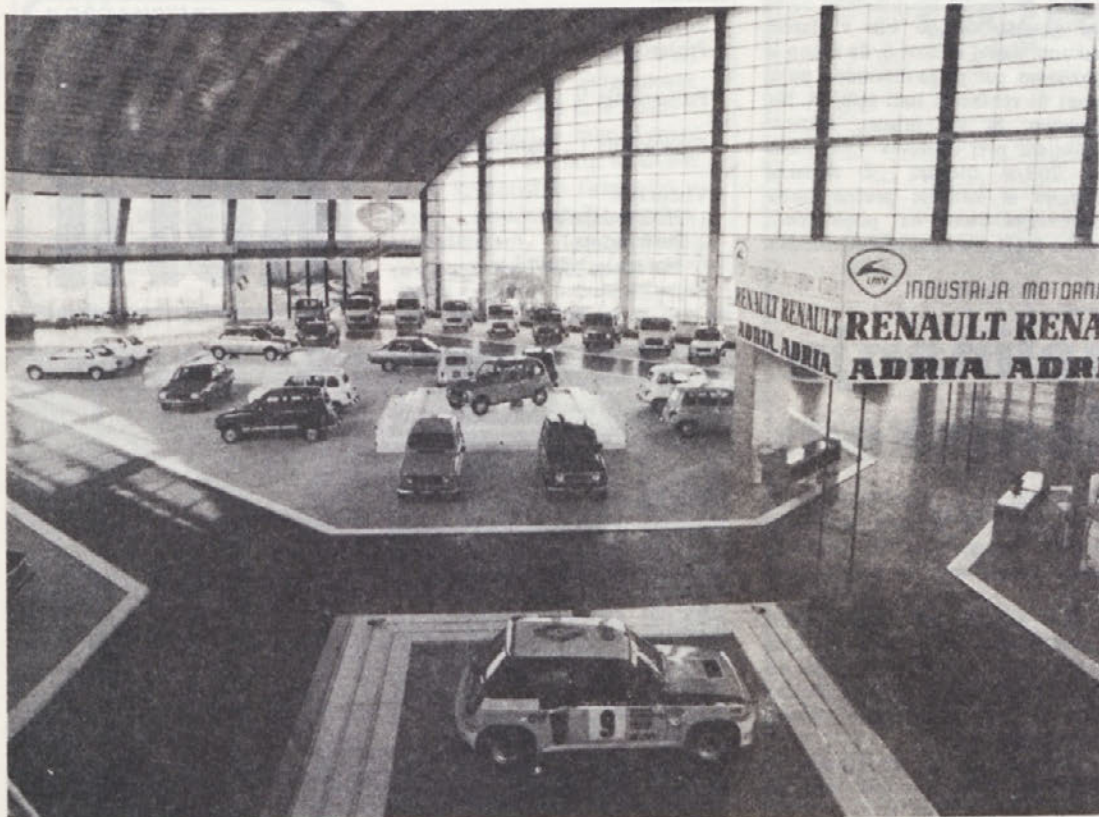
izredno veliko. Nemalo priznanj je bilo izrečenih na račun kvalitetne izdelave, estetske in popolne opremljenosti, udobja in bogatega videza. Brez pretiravanja lahko rečemo, da interes tržišča ni upadal in da v tem programu nimamo konkurence. Nikakor pa ne smemo prezreti dejstva, da so prikolice sezonsko blago, zato so potrebni naši skupni napor, da do pričetka glavne počitniške sezone tržišče oskrbimo s prikolicami in s tem pridobimo nova zaupanja naših kupcev.

Naš razstavni prostor so obiskali tudi predstavniki trgovinskih delovnih organizacij, ki opravljajo promet z avtomobili in z rezervnimi deli. Zanimali so se za poslovno sodelovanje skupnega interesa, v čemer vidi IMV posebno perspektivo in objektivno možnost nadaljnjega in intenzivnejšega osvajanja tržišča avtomobilov v Jugoslaviji, kot tudi lastnega razvoja in napredka.

Kot sem že omenil, je bil obisk skromnejši kot prejšnja leta, vendar pa je sejem dosegel osnovni namen. Dobili smo priznanje za ureditev prostora, pri katerem se je izkazal tudi partner Renault.

V pogojih stalnega naraščanja življenjskih stroškov in ukinjanja potrošniških kreditov je avtomobilska industrija v nezavidnem položaju. Prav zaradi takega položaja nas ohrabruje zanimanje obiskovalcev sejma za nakup avtomobilov; seveda je potrebno na čvrste in končne sklepe še počakati.

Potrebno bo racionalizirati tudi te stroške, saj le-ti iz leta v leto naraščajo. Tudi število sejmskih prireditev se vsako leto povečuje, zato bo potrebno razmisliti, ali se nekaterih razstav sploh ne udeležimo, ali pa se na njih pojavimo z minimalno razstavo svojih proizvodov. Res pa je, da sejmska prireditev predstavlja široko ponudbo naših izdelkov, hkrati pa se z dobro organizirano izložbo utrjuje in potrjuje ime delovne organizacije.

Letošnji 20. mednarodni salon avtomobilov v Beogradu je pomenil še eno priložnost, da kupcem predstavimo naš proizvodni program.

MIRKO FILIPOVIĆ
TOZD Commerce

Prilagajanje naših poklicnih voznikov za – konu o temeljnih varnosti v cestnem prometu

O novem zveznem zakonu o temeljnih varnosti cestnega prometa, ki je stopil v veljavo z majem, je bilo že precej napisanega. Vsekakor pa je vzbudil veliko zanimanja med vozniki.

Predlagatelji zakona pravijo, da je zakon bolj precizen, da so v njem bolj poudarjena načela družbene samozasčite in jasneje pove, kdo vse in kako je odgovoren vsak za varnost cestnega prometa.

Za naše voznike posebnih novosti ni, če ne upoštevamo strožjih kazni za prekrške, ki so večje od 2 do 8 krat, glede na težo prekrška. Novosti so predvsem na področju gospodarskih prestopkov. Kazni za prestopke so se povečale od 5 do 20 krat. Po novem se lahko zgodi, če tovornjak ali avtobus v času nesreče ne bo tehnično brezhiben, bo odgovorni tožen za kaznivo dejanje in še za gospodarski prekršek. Omeniti velja, da so v tem zakonu nekateri prejšnji prekrški prekvalificirani v gospodarske prekrške, npr. preobremenjenost vozila, slabo vzdrževana ali označena cesta itd.

Zakon prinaša tudi več humanosti in pravne zaščite voznikov. Miličnik zdaj ne nastopa kot tožilec, sodnik in izvrševalec kazni, temveč napiše samo predlog. O upravičenosti kaznovanja odloča sodnik za prekrške oziroma sodišče. Vozniki imajo tako več možnosti pojasnjevanja okoliščin, v katerih je do prekrška prišlo. Pred uveljavitvijo novega zakona je lahko miličnik vzel vozniku voziško dovoljenje na kraju samem kar v trinajstih primerih in lahko se je tudi zgodilo, da je bil obdolžen neupravičeno. Voznik je ostal brez voziškega dovoljenja po nedolžnem tako dolgo, dokler ni bil zaslišan pri sodniku za prekrške.

Zdaj pa miličnik lahko vzame voziško dovoljenje na kraju samem le, če je voznik vinjen, utrujen, pod vplivom mamil ali je njegovo psihično stanje takšno, da ne more več voziti. Vrniti ga mora takoj, ko preneha razlog, zaradi katerega je voziško dovoljenje odvzel, najkasneje pa v 24 urah.

In kako ocenjujejo novi zakon delavci našega avtoparka?

Boris Galič – vodja avto-busnega prometa:

„Omenjeni zakon je stopil v veljavo 1. 5. 1981, zato je nujno, da se zakonu v IMV prilagajamo. V tehnoservisu smo organizirali predavanje za vse voznike po skupinah. Menim, da je to le preventiva, a ostali del prilagajanja zakonu mora biti naša stalna naloga in skrb. Novi zakon načeloma ni bistveno drugačen od starega, pa vendar postavlja vse udeležence v cestnem prometu v enak položaj, vključno s pešci.

Za našo delovno organizacijo pa še vedno ostaja odprto vprašanje, kako organizirati stojišča v avtobusih, kateri teh nimajo registriranih, nadalje kako zadostiti zakonu o 10-urnem počitku voznikov pred pričetkom in koncem dela v 24 urah. Zakon je po mojem mnenju nekoliko pomanjkljiv, saj meče vse v en koš in ne opredeljuje linijski promet od primestnega, a prevoze (naš primer) za lastno uporabo sploh ne omenja. Sankcije za odgovorne, pravne in pooblaščen osebe so ostrejšje kot so bile v starem zakonu. Torej ni dovolj, da zakon le poznamo, pač pa ga moramo v polni meri in možnosti tudi izvajati. Naj omenim le en primer zakona: (navajam prvi odstavek 174. člena in 203/9 člena): „Z denarno kaznijo se kaznuje pravna oseba, odgovorna oseba oz. pooblaščen oseba OZD, če pred pričetkom dela

voznik v 24 urah nima zagotovljen počitek 10 ur, v znesku od 20.000 din – 50.000 din, oz. odgovorna oseba od 2.000 din do 20.000 din.“ Moram omeniti, da je varnost v prometu in tehnična brezhibnost vozil postavljena v zakonu na prvo mesto, zato so tudi sankcije zelo stroge.

Vendar zakon ni sprejet in napisan le zaradi takojmenovanih pravnih odgovornih oseb, pač pa za vse, zato ga moramo upoštevati vsi v polni možni meri.“

Franc Jerič – vodja to-vornega prometa:

„Novi zakon od nas zahteva, da poskrbimo za boljše tehnično stanje vozil. Ob ceniku novih kazni za voznike, kot tudi za odgovorne osebe si napak ne bomo smeli dovoliti. Omejitve dnevne dolžine prevoza in obvezni dnevni počitek šoferjev nas posebno ne obremenjujejo.“

Franc Hlade – šofer to-vornega vozila:

„Mislim, da bo treba z novimi ukrepi biti še bolj dosleden in pazljiv pri vožnji. Drugače zame ni posebnih novosti, če ne upoštevam strožjih kazni.“

Jernej Bratkovič – šofer avtobusa:

„Številčna preobremenjenost in pa tehnična urejenost vozila, to sta dve stvari, ki me skrbita glede na nove kazni, ki jih prinaša novi zakon. Enakega mnenja so tudi ostali šoferji avtobusov, ki pa na omenjena primera nimajo dovolj vpliva.“

To je le nekaj mnenj o novem zakonu v cestnem prometu od delavcev našega avtoparka. Za vsesplošno varnost na naših cestah pa moramo skrbeti vsi mi, kot pešci in kot šoferji za volanom našega vozila.

**ANTON LONČAR
TOZD Tehnoservis**

Turnir ob dnevu mladosti

V počastitev dneva mladosti so mladinci TOZD T. A. organizirali turnir v malem nogometu. Sodelovale so ekipe iz Proizvodnje I., Proizvodnje V. in Materialnega oddelka.

Rezultati:

- Proizvodnja I : Proizvodnja V 2 : 8
- Proizvodnja V : Materialni odd. 3 : 7
- Proizvodnja I : Materialni odd. 4 : 2

Vrstni red:

- 1. Proizvodnja V
- 2. Proizvodnja I
- 3. Materialni oddelek

Najboljši strelec turnirja s sedmi-mi goli je bil ĐURIĆ CVIJETAN.

Udeleženci turnirja so za dobro in borbeno igro prejeli priznanja.

MARJAN RAJER

Naš par v balinanju prvi na Dolenjskem

Kegljanje je kot šport v naši delovni organizaciji kar dobro razširjeno in kegljači se lahko pohvalijo z nekaj uspehi.

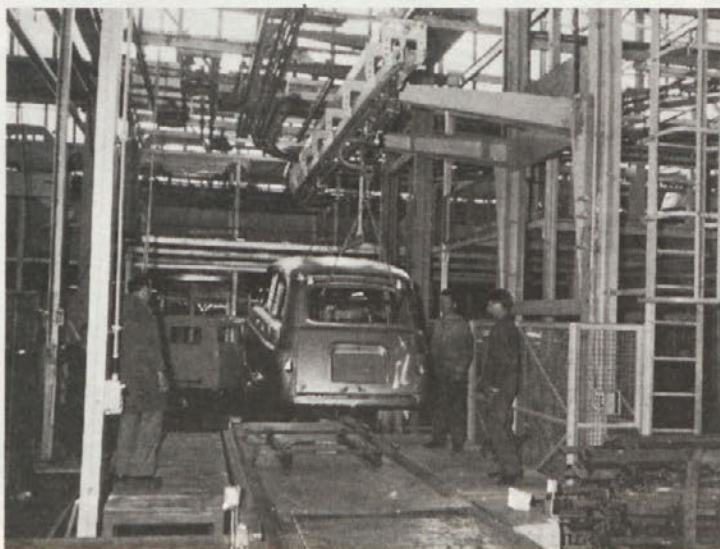
Sedaj pa se je začel uveljavljati in že na samem začetku dosega lepe uspehe kegljanju podoben šport – balinanje. Ta sekcija, kot jo člani sami imenujejo, je bila ustanovljena pri nas pred kratkim. Končalo pa se je tudi že dolenjsko prvenstvo v balinanju. Tekmovalci so posamezniki in pari.

Naši tekmovalci posamezno niso dosegli najvišjih mest, pač pa sta v parih dosegla lep uspeh BRANE

ŠTRUMBELJ in VLADO DRENOVEC, saj sta postala dolenjska prvaka. Premagala sta vrsto parov, ki imajo zabeleženih že precej uspehov.

Naš par se bo udeležil tudi republiškega tekmovanja v balinanju, ki bo v Radovljici. Čaka jih tudi ekipno tekmovanje. Zaželimo jim, da tudi tu dosežejo dobre rezultate!

Obenem pa naj izkoristimo to priložnost še kot povabilo vsem, ki vas ta šport zanima in bi se želeli aktivneje ukvarjati z njim. Javite se tov. Vladu Drenovcu, TOZD Commerce – prodaja.

KLERIKALIZEM

Politologija: dejavnost političnih in verskih organizacij, ki je spodbujena od katoliške cerkve in njenih institucij, za vplivanje na javno mnenje oz. na politično in kulturno življenje kake države.

KLEROFAŠIZEM

Politologija: politično in ideološko sodelovanje katoliške cerkve, njenih institucij in od nje direktno ali indirektno vodenih političnih organizacij s fašizmom. Klerofašizem je značilen za obdobje med obema vojnama (Avstrija, Italija, Francija, Španija) in za obdobje druge svetovne vojne (t. i. NDH, Slovaška).

KONKORDAT, SPORAZUM POGODBA

Politologija: pogodba med kako državo in Sveto stolico za ureditev položaja katoliške cerkve v državi. S konkordatom je katoliška cerkev od 12. st. dalje urejala pravice in privilegije pri nameščanju škofov, vlogu cerkve glede šolske in kulturne politike držav, glede družinske zakonodaje itd.

KRŠČANSTVO

Zgodovina: ena izmed treh svetovnih religij. Krščanstvo je nastalo v 1. st. n. š. v Palestini, prvotno kot ena izmed sekt judaizma (vera židovskega ljudstva). Rimska sužnjelastniška država je dosegla svoj višek, zato so zatirana ljudstva in sužnji

spoznali, da upori ne nudijo realne možnosti za osvoboditev. Med Židi je že dolgo živela napoved, da bo prišlo do strašnih družbenih in naravnih katastrof, kjer bodo zatiralci kaznovani in uničeni, zatirani pa bodo deležni blaginje „nebeškega kraljestva“. Krščanska struja je pridigala, da je Jezus Kristus božji poslanec in odrešenik, ki bo na zemlji uresničil nebeško kraljestvo. Prek verskih spisov Nove zaveze so širili po imperiju mit o Kristusovem življenju, trpeči smrti in o posmrtnem vstajenju.

Krščanske ideje o enakosti vseh ljudi pred bogom, o bodočem propadu Rima itd. so imele velik odziv predvsem med zatiranimi množicami. Verniki so se organizirali v cerkvenih občinah, ki so bile demokratične skupnosti. Rimska država je v prvih stoletjih krščanstvo preganjala, toda postopoma je ta vera prodirala tudi med aristokracijo, zato so cesarji spremenili taktiko. Cesar Konstantin je leta 311 n. š. dovolil krščanstvo, kmalu pa je postalo celo državna vera. Cerkev je tedaj dobila tudi mnogo zemlje od družbe in je izgubila svoj prejšnji demokratični značaj.

V fevdalni dobi se je krščanstvo razširilo po vsej Evropi, v času evropskega kolonializma pa še v Ameriko, Avstralijo, v manjši meri v Azijo in v Afriko. Medtem se je krščanstvo razcepilo v vrsto samostojnih cerkev (katolicizem, pravoslavlje, protestantizem itd.).

je bil izvoljen za sekretarja OO ZK Slobodan Predanovič, njegov namestnik je Miroslav Trbič, blagajničarka pa Marija Kozak.

Seja DS delovne organizacije

7. seja DS DO IMV, Novo mesto, 29. maja 1981 – Na seji DS DO IMV je bila najprej podana informacija o poslovanju naše DO v prvem trimesečju. V skladu s pristojnostmi, opredeljenimi s samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD in DSSS v DO in s statutom DO IMV, je delavski svet DO po prejšnjih obravnavah v temeljni organizaciji in delovni skupnosti skupnih služb soglasno sprejel plan DO IMV za leto 1981 z dodatnimi predlogi iz razprave.

Nadalje so delegati DS DO IMV sprejeli sklep o razpisu referendumu za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah reševanja stanovanjskih vprašanj.

FRANCIJA

Avtomobilski trg bo leta 1990 zasičen

Zavarovalne družbe so ugotovile, da bo leta 1990 francoski avtomobilski trg zasičen. Trenutno še raste za 4,4 odstotka na leto. Sicer pa je za luksuzne avtomobile že minil čas dobre prodaje. Sedaj ima v Franciji od desetih družin osem družin svoje vozilo. Trg velja kot zasičen, kadar ima vozilo devet družin od desetih. Ena družina od šestih ima že zdaj po dva avtomobila.

Vendar pa Francozi v zadnjem času manj potujejo. Leta 1975 je vsak voznik naredil 13.110 kilometrov na leto, lani pa 12.500. 30 odstotkov voznikov naredi letno manj kot 5000 kilometrov, le 7 odstotkov pa več kot 20.000.

Prebivalstvo v novomeški občini

Po zadnjih neuradnih podatkih popisa prebivalcev je imela novomeška občina v začetku aprila 1981 že 55.032 prebivalcev in 16.238 gospodinjstev. V občini je 18.313 stanovanj; od tega jih je stalno naseljenih 16.085, ostalo pa so letne hišice in zidanice.

KAKŠNO JE DANES PREBIVALSTVO SLOVENIJE?

31. marca 1971 je imelo prebivalstvo SR Slovenije naslednjo narodnostno sestavo: Slovencev 94,0 %, Hrvatov 2,2 %, Srbov 1,2 %, Muslimanov 0,2 %, Albancev 0,1 %, Črnogorcev 0,1 % in Makedoncev 0,1 %. Vseh prebivalcev so našeli 1.727.137. Z več kot devetdesetimi odstotki Slovencev je Slovenija narodnostno najbolj homogena republika v Jugoslaviji, čeprav smo tudi v Sloveniji lahko zabeležili vse predstavnike ostalih narodnosti, razen Romunov. Največ je bilo Madžarov (9.785).

Tako je bilo stanje ob zadnjem popisu prebivalstva v Sloveniji. Sedanji popis bo tudi glede narodnostnega sestava prinesel verjetno zanimive spremembe.

ogledalo

TOZD	št. prisp.
TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV	1
Proizvodnja I	5
Proizvodnja II	1
Proizvodnja III	3
Proizvodnja IV	—
Proizvodnja V	2
Obrat Suhor	3
Kov. obrat Brežice	—
TOZD TOVARNA PRIKOLIC	5
TOZD TEHNOSERVIS	3
TOZD COMMERCE	13
DSSS	19
TOZD TAP Brežice	6
TOZD TO. OKEN IN KOV.G. Šmarjeta	1
TOZD TOVARNA »PODGORJE« Šentjernej	1
TOZD TOVARNA OPREME Črnomelj	—
TOZD TOVARNA OPREME Mirna	3
TOZD ZIF Ljubljana	2
TOZD TOVARNA S. OPR. Beli Manastir	—

MODRI TELEPRINTER – MODRI TELEPRINTER –

Ob koncu akcije
NNNP '81

TOZD Tovarna avtomobilov, Novo mesto, 14. maj 1981 – Druženopolitične organizacije (OO ZK, OO ZS, OO ZSM) Proizvodnje I so se sestale po končani akciji NNNP 81. Po njihovih ugotovitvah je bila akcija dobro zastavljena, le obveščenost širših množic preko Informatorja in razglasne postaje v začetku ni bila najboljša. Kontrola izkaznic, stabi-

lizacijski (voda, energija) in varnostni ukrepi (zaklepanje, čiščenje delovnih mest itd.) so potekali po sprejetem načrtu.

Nova osnovna organizacija ZK

Prodajno skladišče IMV, Novi Sad, 18. maja 1981 – Občinski komite ZK „Stari grad“ v Novem Sadu je dal pobudo za organiziranje osnovne organizacije ZK v Prodajnem skladišču IMV Novi Sad. Tako

Razstava, ki je ne smemo zamuditi

Od 19. do 25. junija bo v Novem mestu pokrajinska razstava „Varnost in družbena samozaščita“

V vrsti prireditev ob 40-letnici vstaje slovenskega ljudstva ter ustanovitve Varnostno-obveščevalne službe Osvobodilne fronte (VOS OF) in Narodne zaščite (NZ) je tudi zanimiva razstava, ki jo bomo na Dolenjskem videli od 19. do 25. junija v novomeški športni dvorani. Razstave, ki si jo je doslej ogledalo po vsej državi že nad dva milijona obiskovalcev, ne kaže zamuditi, saj je le redko-

Najvarnejša je tista država, ki jo brani vse ljudstvo.

TITO

kdaj mogoče videti na ozkem prostoru toliko dragocenega gradiva, ki sili k razmišljanju in ukrepanju v času, ko postaja družbena samozaščita čedalje bolj stvar slehernega našega državljanja.

Minuta tišine

Minilo je leto dni, odkar je Jugoslavija izgubila največjega moža, svet pa borca za mir, tovariša Tita. Po vsej domovini so delovni ljudje 4. maja počastili spomin na obletnico njegove smrti z enominutnim molkom. Na ta dan pred enim letom smo izgubili prijatelja, tovariša, revolucionarja in vojskovodjo ter borca za mir.

Tudi v Proizvodnji I. smo pripravili in okrasili mizo s predsednikovo sliko, ob kateri so visele zastave, spuščene na pol droga. Ob sedmi uri, ko so zatulile sirene, so delavci izklopili stroje in počastili spomin na predsednika z enominutnim molkom. V mislih se nam je obudila vest, ko so iz kliničnega centra v Ljubljani sporočili, da je predsednik Tito umrl.

Danes, leto dni po njegovi smrti, je še vedno z nami in v naših mislih, vendar moramo priznati, da nam je težko. Pogrešamo njegovo besedo, njegov nasvet in kašipot. Toda mi zremo z optimizmom v bodočnost, saj nam je za vodilo Titova revolucionarna pot. Verjetno si je v tej minuti tišine mislil to sleherni izmed nas in še nešteto drugih.

VINKO MIKEC
TOZD TA
— Proizvodnja I.

Razstavo so prvič postavili 13. maja 1974 v Beogradu; takrat je predstavila tri desetletja naše varnostne službe. Nato je v šestih letih obšla vse naše republike in avtonomni pokrajini, letos pa je v Sloveniji. Razstava nas seznaja z zgodovinskim razvojem varnostne službe in organov za notranje zadeve med NOB in socialistično revolucijo. Posebej zajema varnostna vprašanja iz posameznih povojnih obdobj, zoperstavljanje vsem vrstam sovražnega delovanja, zatiranje kriminalnih dejanj in druga področja javne varnosti. V teh letih je bila seveda izpopolnjena in obnovljena. Povsod jo obravnava kot široko družbenopolitično in samozaščitno akcijo.

Razstava o varnosti in družbeni samozaščiti pomembno prispeva k obveščanju občanov o najpomembnejših vprašanjih varnosti in družbene samozaščite. Seveda pa s tem hkrati razvija v nas varnostno zavest in kulturo, nas politično osvešča in utrjuje pri krepitvi naše družbene ureditve. Na svojevrsten način prispeva tudi k nadaljnjemu odpiranju organov za notranje zadeve vsej naši javnosti.

V Sloveniji smo razstavo vključili v letošnji koledar prireditev naših jubilejev. Seznajanja nas dodatno še s posebnostmi sistema družbene samozaščite in njenega nastanka, ki je zasidran že v letih NOB.

In s čim nas razstava podrobnije seznaja? Na njej je veliko pisnega gradiva in slik o

— nastanku in razvoju organov za notranje zadeve,

— varnostno obveščevalni službi OF, narodni zaščiti, delu

OPRAVIČILO

Pretekla številka Kurirja je bila zelo obsežna, zato se je v njej pojavilo nadpovprečno število napak. Nekatere so nastale v tisku, druge pa že v rokopisih. Ne bi jih naštevali, vendar prosimo, da jih sprejmete s prizanesljivostjo, za kar vam bomo zelo hvaležni. Trudili se bomo, da vsaj v uredništvu ne bi več nastajale, tiskarskim skratom pa žal nismo kos.

UREDNIŠTVO

vojske državne varnosti (VDV) in KNOJ,

— sojenju vojnim zločincem, — sovražni dejavnosti v času stalinističnega pritiska,

— dejavnosti varnostne službe pri odkrivanju in preprečevanju sovražnega delovanja iz tujine in znotraj države,

— o področju dela milice, o zatiranju kriminalitete s tehničnimi pripomočki, pa o družbeni samozaščiti s prikazom dela OZD Varnost, o zaščiti pred požari, eksplozijami itd.

Posebej zanimiva bo tudi, zlasti za mladino, operativna tehnika; strokovnjaki bodo na razstavi kazali, kako jo uporabljajo pri odkrivanju in raziskovanju kaznivih dejanj.

Iz delovnih organizacij dolenjskih občin bodo na razstavo

Privoščite si dobro knjigo!

Tudi v letu 1981 bomo naročniki Prešernove družbe v zbirki Ljubljanska knjiga prejeli šest mojstrsko napisanih zanimivih, pretresljivih, zabavnih in napetih romanov iz svetovne književnosti.

V zbirki „Ljudska knjiga“ se vam ponuja 6 romanov iz svetovne književnosti po ugodni ceni — 800 din.

JA NOSCH: Holonek ali dobri bog iz gline. — Pripoved, polna zabavnih dogodivščin, ki se odigrava v ozadju „Velike nemške zgodovine“.

PHILIP ROTH: Zbogom Columbus. — Prikupna ljubezenska zgodba o študentu Neilu in najstniški razvajenki iz bogate družine.

ADIL JAKUBOV: Ulugbegovi zakladi. — Zgodovinski roman iz časov, ko so v deželah okrog pravljice Samarkanda divjali hudi boji med potomci slovitega Timurlenka.

KOBO ABE: Ženska s peščin. — Zbiralec žuželk Džumpel Niki izgine in oblasti ga proglašajo za mrtvega. V resnici pa mož živi v majhni obmorski vasi, ki jo nenehno ogroža povsod prodirajoči pesek. Ta japonski roman je bil preveden v vse svetovne jezike, film, ki je bil posnet po njem, pa je prejel posebno priznanje na festivalu v Cannesu.

LEONARD KIBERA: Glasovi v temi. — Zberejo se trije pedagogi, ki naj bi sestavili nekakšno čitanko in z njo pokazali mladim naše dobe vzor, po katerem bi se lahko zgledovala. Tedaj zvedo za mlado biologinjo, ki je odšla v

prihajali obiskovalci v skupinah, po razstavi pa jih bodo vodili usposobljeni vodniki.

N. S.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem in osnovni organizaciji sindikata za izrečena sožalja ter za podarjene vence.

FRANC URBANČIČ
tovarna prikolic

Grčijo in se pridružila odporu zoper polkovniški režim...

V zbirki se vam obeta preko 1500 strani zanimivega branja. To je najcenejša tovrsta zbirka na Slovenskem. Format 17 x 11,5 cm, tiskano na brezlesni papir, vezano v platno in opremljeno z večbarvnim ščitnim ovitkom. Dve knjigi sta izšli aprila, dve izideta junija in dve septembra.

Zbirko lahko naročite na naslov: Prešernova družba — Borsetova 27, 61000 Ljubljana. V naročilu navedite svoje ime in priimek, točen naslov in še: ali boste zbirko plačali v celotnem zensku, takoj po prejemu ali pa v 4 zaporednih mesečnih obrokih.

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto — Izhaja vsakih 14 dni v 6850 izvodih — Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Simo Gogič — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 — Grafična priprava: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list, tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.

10. VI. 1981

Predlog za
javno razpravo

PRAVILNIK

o reševanju stanovanjskih vprašanj

THE JOURNAL OF THE ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

The Journal of the Royal Anthropological Institute is a quarterly publication devoted to the study of human evolution, physical anthropology, and social anthropology. It is the principal journal of the Royal Anthropological Institute, which was founded in 1871. The Journal is published by the Royal Society, which is the principal body for the advancement of natural knowledge in the United Kingdom. The Journal is a peer-reviewed journal, and its content is of high quality. It is a must-read for all those interested in the study of human evolution and anthropology. The Journal is published in four issues per year, and its subscription price is £120 per annum. The Journal is available in both print and electronic formats. The print edition is published by the Royal Society, and the electronic edition is available online. The Journal is a valuable resource for all those interested in the study of human evolution and anthropology.

Declarative in declarative HIV

The Journal of the Royal Anthropological Institute is a quarterly publication devoted to the study of human evolution, physical anthropology, and social anthropology. It is the principal journal of the Royal Anthropological Institute, which was founded in 1871. The Journal is published by the Royal Society, which is the principal body for the advancement of natural knowledge in the United Kingdom. The Journal is a peer-reviewed journal, and its content is of high quality. It is a must-read for all those interested in the study of human evolution and anthropology. The Journal is published in four issues per year, and its subscription price is £120 per annum. The Journal is available in both print and electronic formats. The print edition is published by the Royal Society, and the electronic edition is available online. The Journal is a valuable resource for all those interested in the study of human evolution and anthropology.

Na podlagi 463. člena zakona o združenem delu, 7. člena Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev temeljnih organizacij in delovne skupnosti, združenih v delovni organizaciji Industrija motornih vozil Novo mesto in 20. člena statuta (za DSSS 19. člena), so delavci temeljne organizacije združenega dela TOZD (ime TOZD in sedež) ... (za delovno skupnost: Delovne skupnosti za opravljanje skupnih del), na referendumu, dne sprejeli naslednji

PRAVILNIK

O REŠEVANJU STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delavci temeljne organizacije združenega dela Delovne skupnosti za opravljanje skupnih del (v nadaljnjem besedilu: delavci in temeljna organizacija – delovna skupnost) urejajo s tem Pravilnikom o reševanju stanovanjskih vprašanj (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) osnove in merila za reševanje stanovanjskih vprašanj, in sicer predvsem:

- za zagotavljanje in razporejanje sredstev in za samoupravno planiranje pri reševanju stanovanjskih vprašanj;
- za določanje pogojev, osnov in meril ter prednostnega reda pri reševanju stanovanjskih vprašanj;
- za dodeljevanje družbenih stanovanj in za dodeljevanje posojil za stanovanjsko gradnjo ter nakup in prenovo stanovanja;
- druge osnove in merila in druga vprašanja za primerno in smotno reševanje stanovanjskih vprašanj.

2. člen

Delavci urejajo osnove in merila in druga vprašanja za reševanje stanovanjskih vprašanj po tem pravilniku v skladu s skupnimi osnovami in merili, ki so jih dogovorili s Samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev temeljnih organizacij in delovne

skupnosti, združenih v delovni organizaciji Industrija motornih vozil Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: Samoupravni sporazum) in v skladu z načeli, dogovorjenimi s tem Samoupravnim sporazumom.

Pri tem upoštevajo predvsem: svoje in skupne možnosti in potrebe za reševanje stanovanjskih vprašanj, socialne in kadrovske razmere in potrebe, značilnosti dela, svoj in skupni razvoj v delovni organizaciji, potrebe po razvoju materialne osnove svojega, skupnega in celotnega družbenega dela, skupne in družbene usmeritve ter druge okoliščine, značilne in pomembne za reševanje stanovanjskih vprašanj.

3. člen

Delavci uresničujejo pravice, obveznosti in odgovornosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj kot svoje neodtujljive pravice na podlagi dela z družbenimi sredstvi, neposredno v temeljni organizaciji (delovni skupnosti), po osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom, pod enakimi pogoji in po določenem prednostnem redu.

4. člen

Pravico do reševanja stanovanjskih vprašanj po osnovah in merilih, ki jih določa ta pravilnik, imajo vsi delavci v delovnem razmerju v temeljni organizaciji (delovni skupnosti), ki teh vprašanj nimajo primerno rešenih.

Pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavci ne morejo hkrati uveljavljati pravic do družbenih stanovanj in do posojil za gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš.

Delavci rešujejo stanovanjska vprašanja predvsem sami in ob pomoči temeljne organizacije (delovne skupnosti). Zato je vsak delavec dolžan prispevati tudi lastna sredstva za reševanje svojih stanovanjskih vprašanj, skladno s svojim socialnim stanjem in ekonomskimi možnostmi in v skladu z določbami tega pravilnika.

5. člen

Pri uresničevanju pravic, obveznosti in odgovornosti za reševanje stanovanjskih vprašanj, ki niso urejena s tem pravilnikom ali, ki so urejena neskladno s Samoupravnim sporazumom, uporabljajo delavci neposredno določbe Samoupravnega sporazuma.

(Za TOZD Commerce dodati odstavek: Pri uresničevanju pravic, obveznosti in odgovornosti za reševanje stanovanjskih vprašanj

se ne uporabljajo določbe tega pravilnika, ki s v nasprotju z zakoni socialistične republike oziroma avtonomne pokrajine, kjer ima temeljna organizacija svoje poslovne enote.)

II. ZAGOTAVLJANJE IN RAZPOREJANJE SREDSTEV TER SAMOUPRAVNO PLANIRANJE ZA REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

6. člen

Delavci zagotavljajo sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj iz:

- dohodka temeljne organizacije (delovne skupnosti);
- čistega dohodka temeljne organizacije (delovne skupnosti);
- lastnih sredstev delavcev, ki jih bodo prispevali za reševanje svojih stanovanjskih vprašanj, sredstev lastne udeležbe delavcev;
- sredstev, združenih za skupno reševanje stanovanjskih vprašanj;
- sredstev, pridobljenih v sodelovanju zaradi skupnega reševanja stanovanjskih vprašanj, skladno z določbami tega pravilnika in Samoupravnega sporazuma;
- namenskih sredstev posojil bank, posojil iz združenih sredstev vzajemnosti pri stanovanjskih skupnostih ali posojil drugih temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti v delovni organizaciji (za DSSS vpisati samo: ali posojil temeljnih organizacij v delovni organizaciji) ali organizacij združenega dela;
- dela investicijskih sredstev, namenjenih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev zaradi razširitve materialne osnove dela (za DSSS besedilo te alineje ne velja);
- drugih sredstev, namenjenih za reševanje stanovanjskih vprašanj.

7. člen

- Sredstva, oblikovana po prejšnjem členu, uporabljajo delavci izključno za reševanje stanovanjskih vprašanj in sicer predvsem za:
- dodeljevanje družbenih stanovanj delavcem;
 - dodeljevanje posojil delavcem za gradnjo, nakup in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti;
 - združevanje zaradi skupnega reševanja določenih stanovanjskih vprašanj;
 - sodelovanje in skupno reševanje določenih stanovanjskih vprašanj z drugimi temeljnimi organizacijami oziroma z delovno skupnostjo v delovni organizaciji (za DSSS: s temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji) ali z drugimi organizacijami združenega dela;
 - posojila drugim temeljnim organizacijam oziroma delovni skupnosti v delovni organizaciji (za DSSS posojila temeljnim organizacijam v delovni organizaciji) ali organizacijam združenega dela za skupno reševanje določenih stanovanjskih vprašanj;
 - reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev zaradi razširitve materialne osnove dela (alineja ne velja za DSSS);
 - namensko vlaganje pri bankah zaradi pridobivanja posojil;
 - vračila delavcem za vplačana sredstva lastne udeležbe;
 - vračila anuitet sredstev posojil, pridobljenih za reševanje stanovanjskih vprašanj;
 - združevanje v stanovanjskih skupnostih zaradi vzajemnega in solidarnega reševanja stanovanjskih vprašanj;
 - druge namene pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev.

8. člen

Delavci določajo višino oziroma oblikujejo sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj s planskimi akti, v skladu s svojimi in skupnimi potrebami in možnostmi, kadrovskimi in socialnimi razmerami, razvojem in potrebami po razvoju materialne osnove svojega in skupnega dela v delovni organizaciji in celotnega družbenega dela, s skupnimi in družbenimi usmeritvami in v skladu z drugimi osnovami in merili, pomembnimi za reševanje stanovanjskih vprašanj.

Delavci oblikujejo sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj po prejšnjem odstavku usklajeno in enotno, v skladu s skupnimi planskimi akti v delovni organizaciji ter v stanovanjskih in v družbenopolitičnih skupnostih.

Sredstva za zadovoljevanje stanovanjskih vprašanj iz čistega dohodka določajo v višini, da je zadovoljen obseg njihovega in skupnega reševanja stanovanjskih vprašanj, določen s planskimi akti.

9. člen

Sredstva za reševanje svojih stanovanjskih vprašanj izločajo delavci v sklad skupne porabe.

Sredstva iz čistega dohodka izločajo delavci med letom, ob vsakokratnem dvigu za izplačila osebnih dohodkov, njihovo višino ter način izločanja pa določajo s planskimi akti, v skladu s

skupnimi planskimi akti v delovni organizaciji in skladno s planskimi akti stanovanjskih in družbenopolitičnih skupnosti.

10. člen

Sredstva iz dela investicijskih sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, pomembnih za razvoj materialne osnove dela, oblikujejo delavci s plani investicij, skladno z določbami Samoupravnega sporazuma.

OPOMBA: prvi odstavek ne velja za DSSS!

Del sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj, oblikovanih iz čistega dohodka oziroma iz dohodka, izločajo delavci za vzajemno oziroma solidarno reševanje stanovanjskih vprašanj v stanovanjski skupnosti.

Delavci oblikujejo in izločajo sredstva iz prejšnjega odstavka v skladu s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov stanovanjskih skupnosti in v skladu z družbenimi dogovori o temeljih družbenih planov družbenopolitičnih skupnosti.

11. člen

Delavci rešujejo stanovanjska vprašanja v skladu s svojimi in skupnimi planskimi akti v delovni organizaciji ter v skladu s planskimi akti v stanovanjskih in v družbenopolitičnih skupnostih.

Zato planirajo reševanje stanovanjskih vprašanj po vseh osnovah, pomembnih za primerno reševanje stanovanjskih vprašanj, ko so se dogovorili s Samoupravnim sporazumom, v skladu z zakonom in določbami samoupravnih splošnih aktov.

III. OSNOVE IN MERILA TER PREDNOSTNI RED ZA REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

12. člen

Delavci rešujejo stanovanjska vprašanja po prednostnem redu, ki ga določajo na podlagi osnov in meril po tem pravilniku, skladno z načeli in skupnimi osnovami in merili, dogovorjenimi s Samoupravnim sporazumom in v skladu s poenotenimi osnovami in merili v stanovanjskih in v družbenopolitičnih skupnostih.

Stanovanjska vprašanja: za kadrovske potrebe, iz dela investicijskih sredstev (ne velja za DSSS), iz združenih sredstev in z združevanjem ali sodelovanjem rešujejo delavci po drugih osnovah in merilih, v skladu s Samoupravnim sporazumom.

13. člen

Posamezne osnove oziroma merila za reševanje stanovanjskih vprašanj po 1. odstavku prejšnjega člena so vrednotene s točkovnimi vrednostmi, v skladu z okvirnimi vrednostmi po Samoupravnem sporazumu.

Prednostni red za reševanje stanovanjskih vprašanj določajo delavci s seštevkom točkovnih vrednosti iz prejšnjega odstavka, tako določen prednostni red pa ugotovijo v prednostnih listnih listah.

I. DODELJEVANJE DRUŽBENIH STANOVANJ

A. Osnove in merila za dodeljevanje družbenih stanovanj

14. člen

Osnove in merila za dodeljevanje družbenih stanovanj so:

- stanovanjske razmere;
- delovni prispevek;
- delovna doba;
- ekonomske in socialne razmere;
- udeležba drugih temeljnih organizacij oz. delovne skupnosti (za delovno skupnost: udeležba drugih temeljnih organizacij) ali organizacij združenega dela;
- sodelovanje v NOB in internacija;
- zaposlitev družinskih članov;
- čakalna doba;
- odstop stanovanja;
- druge osnove in merila, določene s tem pravilnikom, v skladu s Samoupravnim sporazumom.

a) Stanovanjske razmere

15. člen

Delavec pridobi po merilih stanovanjskih razmer:

a1) če stanuje v zasilnem bivališču in pd. (baraki, lopi, gospodarskem prostoru) ali v začasnem delavskem stanovanju (na stavbišču in pd.)	40 točk
a2) če stanuje kot podnajemnik, s sostanovalcem	35 točk
a3) če stanuje kot podnajemnik, brez sostanovalca	30 točk

- a4) če stanuje pri sorodnikih, prijateljih in podobno 25 točk
a5) če stanuje v stanovanju za začasno ali prehodno bivanje, v stanovanju za samce ali v drugem stanovanju, ki po zakonu ne šteje za stanovanje 20 točk
a6) če stanuje pri starših ali pri starših zakonca 15 točk
a7) če stanuje kot sostanovalec 10 točk
a8) če stanuje v premajhnem stanovanju, ker je stanovanjska površina:
– do 4 m² na osebo 30 točk
– nad 4 do 5 m² na osebo 25 točk
– nad 5 do 6 m² na osebo 20 točk
– nad 6 do 7 m² na osebo 15 točk
– nad 7 do 8 m² na osebo 10 točk
– nad 8 do 10 m² na osebo 5 točk
– nad 10 do 15 m² na osebo 2 točki
a9) če stanuje v neprimernem stanovanju:
– brez električne napeljave 30 točk
– brez vodovodne napeljave 30 točk
– brez sanitarij 30 točk
– brez kopalnice 30 točk
– brez ogrevanja 30 točk
– brez kanalizacije 20 točk
– v vlažni in mračni kleti 30 točk
– v vlažni kleti, ki ni mračna 25 točk
– v suhi, toda mračni kleti 20 točk
– v kleti, ki ni vlažna niti mračna 10 točk
– v vlažnem pritličju – nadstropju 20 točk
– na neizoliranem ali na vlažnem podstrešju 20 točk
– na izoliranem podstrešju ali na podstrešju, ki ni vlažno 10 točk
– z vodovodno napeljavo izven stanovanja 15 točk
– s skupno oz. s souporabo vodovodne napeljave 10 točk
– brez sanitarij v stanovanju ali s poljskimi sanitarijami 20 točk
– s souporabo sanitarij 15 točk
– s souporabo kopalnice 10 točk
– brez kuhinje (točkuje se le pri poročenih delavcih in samohranilcih) 30 točk
– s souporabo kuhinje (točkuje se le pri poročenih delavcih in samohranilcih) 20 točk
– s souporabo spalnega prostora (isti spalni prostor uporablja jo starši in otroci stari nad 10 let ali drugi člani družinskega gospodinjstva različnega spola) 20 točk
– ker stanovanjski prostori niso v isti zgradbi 20 točk
– v katerega se vstopi neposredno z ulice ali dvorišča, brez predprostora 10 točk
– ker so tla neizolirana (iz cementa, opeke in pd.) 10 točk

Stanovanjske razmere pod točkami a1) do a7) iz prejšnjega odstavka se upoštevajo in ocenjujejo le po enem od teh meril.

Za osebe v smislu točke a8) iz 1. odstavka tega člena štejejo osebe, ki živijo z delavcem v družinskem gospodinjstvu in so istočasno po zakonu uporabniki stanovanja, v katerem živi delavec.

Za stanovanje brez ogrevanja tega člena šteje stanovanje, v katerem niso vgrajena ogrevalna telesa.

Za stanovanje v kleti v smislu 7., 8., 9. in 10. alineje točke a9) iz 1. odstavka tega člena šteje stanovanje, ki je v kletnih prostorih, delno ali v celoti pod zemljo.

Za zakonce oziroma poročene delavce v smislu 19. in 20. alineje točke a9) iz 1. odstavka tega člena štejejo tudi osebe, ki so po predpisih o zakonski zvezi izenačene z zakonci.

Za člane družinskega gospodinjstva po določbah 3. odstavka tega člena štejejo osebe, ki živijo skupaj z delavcem in sicer: njegov zakonec oziroma oseba, ki je po predpisih o zakonski zvezi izenačena z zakoncem in njuni otroci, pastorki in posvojenci, delavčevi starši in starši njegovega zakonca oziroma osebe, ki so po predpisih o zakonski zvezi izenačene z zakoncem, druge osebe, ki jih jydelaec dolžan vzdrževati po zakonu in druge osebe, ki jih je delavec dolžan vzdrževati po zakonu in druge osebe, ki živijo z delavcem kot uporabniki stanovanja po zakonu in prispevajo za pokrivanje stroškov skupnega življenja.

16. člen

Če je delavcu odpovedana stanovanjska pogodba po pravno-močni sodni odločbi ali se mora po veljavni odpovedi izseliti iz stanovanja, če je stanovanjska pogodba sklenjena za določen čas ali je delavcu oddano stanovanje za določen čas, če je stanovanjska hiša oziroma zgradba predvidena za rušenje ali če se mora delavec izseliti iz stanovanja iz drugih objektivnih razlogov, brez svoje krivde, se merilom pod točkami a1) do a7) doda še 50 točk.

b) Delovni prispevek

17. člen

Strokovna izobrazba, po kateri se v skladu s Samoupravnim sporazumom ugotavlja delovni prispevek kot osnova oziroma merilo za uresničevanje pravic do dodelitve družbenih stanovanj v vrednosti:

- b1) za delo oziroma naloge, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba pridobi delavec 60 točk
b2) za dela oziroma naloge, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba pridobi delavec 50 točk
b3) za dela oziroma naloge, za katera se zahteva srednja strokovna izobrazba s štiriletnim šolanjem pridobi delavec 40 točk
b4) za dela oziroma naloge, za katera se zahteva srednja strokovna izobrazba, s šolanjem, krajšim od štirih let in poklicno šolanje oziroma specializirani ali ozko usmerjeni poklici dobi delavec 30 točk
b5) za druga dela oziroma naloge pridobi delavec 25 točk

Pri ugotavljanju strokovne izobrazbe po prejšnjem odstavku se upošteva strokovna izobrazba, zahtevana po Samoupravnih splošnih aktih zdela oziroma naloge, ki jih opravlja delavec, ki uveljavlja pravico do pridobitve družbenega stanovanja.

c) Delovna doba

18. člen

Delavec pridobi za delovno dobo:

- c1) za vsako leto skupne delovne dobe 3 točke
c2) za vsako leto delovne dobe v temeljnih organizacijah oziroma v delovni skupnosti v delovni organizaciji pa še dodatno 3 točke

19. člen

Pri ugotavljanju skupne delovne dobe iz točke c1) prejšnjega člena se upošteva skupna, po predpisih priznana delovna doba, ki je osnova za pokojnino (pokojninska doba).

V delovno dobo iz prejšnjega odstavka ne šteje pokojninska doba, pridobljena na delu v tujini.

Delovna doba v dvojnem štetju se šteje dvojno, delovna doba s povečanim trajanjem (benificirana delovna doba) pa se šteje v povečanem trajanju.

20. člen

Pri vrednotenju delovne dobe iz točke c2) 18. člena tega pravilnika se upošteva celotna pokojninska doba v temeljnih organizacijah oziroma v delovni skupnosti v sestavi delovne organizacije, ne glede na morebitne prehode ali prekinitve.

V delovno dobo iz prejšnjega odstavka se všteje tudi pokojninska doba v organizaciji združenega dela, ki je z ustreznimi spremembami v organiziranju vstopila v sestavo delovne organizacije, vendar pod pogojem, da je bil delavec v delovnem razmerju v tej organizaciji v času teh sprememb (pripojitve, spojitve in podobno).

21. člen

Delovno dobo po 18., 19. in 20. členu tega pravilnika dokazuje delavec z veljavnimi dokazi, sicer se ne more upoštevati.

d) Ekonomske in socialne razmere

22. člen

- Ekonomske in socialne razmere se vrednotijo po merilih:
- povprečni mesečni dohodek na člana družinskega gospodinjstva;
 - število članov družinskega gospodinjstva;
 - število pridobitno nesposobnih članov družinskega gospodinjstva;
 - zdravstveno stanje;
 - ločeno življenje zaradi neprimernih stanovanjskih razmer;
 - samohranilstvo;
 - socialna ogroženost in
 - oddaljenost.

23. člen

d1) Poprečni mesečni dohodek na člana družinskega gospodinjstva

Pri ugotavljanju povprečnega mesečnega dohodka se upošteva povprečni mesečni dohodek na člana družinskega gospodinjstva, v primerjavi s povprečnim mesečnim osebnim dohodkom v SR Sloveniji, v preteklem letu in sicer:

Če je povprečni mesečni dohodek na člana družinskega gospodinjstva izražen v odstotku na povprečni mesečni osebni dohodek v SR Sloveniji v preteklem letu, pridobi delavec:

– do 35 %	20 točk
– nad 35 do 40 %	18 točk
– nad 40 do 45 %	16 točk
– nad 45 do 50 %	14 točk
– nad 50 do 55 %	13 točk
– nad 55 do 60 %	12 točk
– nad 60 do 65 %	11 točk
– nad 65 do 70 %	10 točk
– nad 70 do 75 %	9 točk
– nad 75 do 80 %	8 točk
– nad 80 do 85 %	7 točk
– nad 85 do 90 %	6 točk
– nad 90 do 95 %	5 točk
– nad 95 do 100 %	4 točke
– nad 100 %	0 točk

24. člen

V osnovo za izračun dohodka za člana družinskega gospodinjstva iz prejšnjega člena štejejo vsi dokazljivi dohodki, ki po veljavnih predpisih predstavljajo osnovo za obdavčitev skupnega dohodka občanov.

Dohodek iz prejšnjega člena se ugotavlja za leto, pred letom, v katerem se določa prednostni red za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma za leto, za katero se po prejšnjem členu ugotavlja povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji.

Za člane družinskega gospodinjstva po prejšnjem členu štejejo osebe iz 7. odstavka 15. člena tega pravilnika.

Delavec dokazuje dohodke po 23. in 24. členu tega pravilnika z veljavnimi potrdili, sicer se ti dohodki ne morejo upoštevati.

25. člen

Delavec pridobi po merilih števila članov družinskega gospodinjstva:

– če nima družinskih članov	0 točk
– če ima še enega člana	5 točk
– če ima še dva člana	10 točk
– za vsakega naslednjega člana še	2 točki

Za člane družinskega gospodinjstva po prejšnjem odstavku štejejo osebe iz 7. odstavka 15. člena tega pravilnika.

d3) Število pridobitno nesposobnih članov družinskega gospodinjstva

26. člen

Delavec pridobi glede na število pridobitno nesposobnih članov družinskega gospodinjstva:

– za enega člana	5 točk
– za dva člana	10 točk
– za tri člane	15 točk
– za štiri člane in več	20 točk

Za člane družinskega gospodinjstva po prejšnjem odstavku štejejo osebe iz 7. odstavka 15. člena tega pravilnika, če nimajo svojih dohodkov in so pridobitno nesposobne kot otroci, zaradi rednega šolanja, zaradi bolezni ali zaradi starosti nad 50 let. Ne štejejo za pridobitno nesposobne delazmožne in nezaposlene osebe ali osebe, ki so začasno ali trajno prekinile šolanje in so starejše od 15 let.

Delavec dokazuje število pridobitno nesposobnih članov družinskega gospodinjstva in njihovo pridobitno nesposobnost v smislu 1. in 2. odstavka tega člena s primernimi dokazili, sicer se ti člani ne morejo upoštevati.

d4) Zdravstveno stanje

27. člen

Delavec pridobi po merilih zdravstvenega stanja:

– za duševna obolenja delavca ali članov družinskega gospodinjstva	20 točk
– za trajna obolenja delavca ali članov družinskega gospodinjstva, njihovo invalidnost II. kategorije, invalidnost po posebnih predpisih nad 50 % ali za telesno okvaro 60 % ali več	15 točk
– za nalezljive bolezni delavca ali članov družinskega gospodinjstva	15 točk
– za ponavljajoča obolenja delavca ali članov družinskega gospodinjstva, njihovo invalidnost III. kategorije, invalidnost	

po posebnih predpisih 50 % ali manj in za telesno okvaro do 60 % ali če je družinskemu članu potrebna trajna pomoč in postrežba 10 točk

Za člane družinskega gospodinjstva po prejšnjem odstavku štejejo osebe iz 7. odstavka 15. člena tega Samoupravnega sporazuma.

Delavec dokazuje zdravstveno stanje po 1. odstavku tega člena z zdravniškim potrdilom, odločbo o ugotovljeni invalidnosti oziroma telesni okvari ali z aktom o pomoči in postrežbi, sicer se pri uveljavljanju pravice do dodelitve stanovanja ne more upoštevati.

28. člen

Delavec pridobi po merilih ločenega življenja zaradi neprimernih stanovanjskih razmer:

– če živi ločeno od družine	10 točk
– če živijo ločeno: zakonec ali pridobitno nesposobni otroci, posvojenci ali pastorki	5 točk

Ločeno življenje iz prejšnjega odstavka se upošteva, če je posledica neprimernih stanovanjskih razmer (velikosti stanovanja ipd.). Ne upošteva se ločeno življenje zaradi zaposlitve, šolanja ali drugih razlogov, ki niso posledica neprimernih stanovanjskih razmer v smislu tega člena.

Delavec dokazuje ločeno življenje s potrdilom o prijavi prebivališča, ali z drugimi primernimi dokazili, sicer se ne more upoštevati.

d6) Samohranilstvo

29. člen

Delavcu, samohranilcu, ki uveljavlja pravico do dodelitve stanovanja, se doda:

– samohranilcu z enim otrokom	10 točk
– za vsakega naslednjega otroka pa še	5 točk

d7) Socialna ogroženost

30. člen

Delavec pridobi zaradi socialne ogroženosti:

– za alkoholizem v družini	... točk
– za alkoholizem drugih članov družinskega gospodinjstva	... točk

Za družino po prejšnjem odstavku štejejo: delavčev zakonec ter njuni otroci, posvojenci ali pastorki, za člane družinskega gospodinjstva pa osebe, določene v 7. odstavku 15. člena tega pravilnika.

Delavec dokazuje alkoholizem po 1. odstavku tega člena z mnenjem ustrezne socialne oz. zdravstvene službe, sicer se ne more upoštevati. Za alkoholike se štejejo zdravljeni osebe, ki abstinirajo od alkohola, pri ugotavljanju alkoholizma pa se ne upošteva morebitni alkoholizem delavca, ki uveljavlja pravico do družbenega stanovanja.

d8) Oddaljenost

31. člen

Delavec pridobi zaradi oddaljenosti:

– če stanuje od sedeža temeljne organizacije oz. delovne	
--	--

- skupnosti ali kraja dela nad pet do deset kilometrov 5 točk
- za vsakih naslednjih pet kilometrov oddaljenosti pa še dodatno 5 točk
- vendar največ skupno 20 točk
- če je njegovo stanovanje oddaljeno od najbližje, možne prometne zveze nad pet kilometrov, pridobi dodatnih 5 točk

Oddaljenost iz 1. in 2. alineje prejšnjega odstavka tega člena se upošteva, če delavec prihaja na delo iz oddaljenega stanovanja vsakodnevno.

Oddaljenost dokazuje z osebnimi in drugimi listinami oziroma s potrdili o prijavi prebivališča, sicer se pri uresničevanju pravice do dodelitve stanovanja ne more upoštevati.

e) Udeležba drugih temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti ali drugih organizacij združenega dela

32. člen

Za udeležbo, ki jo prispevajo druge temeljne organizacije oziroma delovna skupnost (za DSSS: ki jo prispevajo druge temeljne organizacije) v delovni organizaciji ali druge organizacije združenega dela skladno z določbami tega pravilnika in Samoupravnega sporazuma pridobi delavec dodatno število točk, odvisno od višine te udeležbe in vrednosti stanovanja za dodelitev in sicer: za udeležbo, izraženo v odstotkih

vrednosti stanovanja	pridobi delavec:
e 1) do 10 %	20 točk
e 2) nad do do 20 %	25 točk
e 3) nad 20 do 30 %	30 točk
e 4) nad 30 do 40 %	35 točk
e 5) nad 40 do 50 %	40 točk
e 6) nad 50 %	...točk

f) Sodelovanje v NOB in internacija

33. člen

Delavec pridobi za sodelovanje v NOB ali za internacijo:

- f 1) če je nosilec partizanske spomenice 1941 50 točk
- f 2) za udeležbo od leta 1941 do 9. 9. 1943 40 točk
- f 3) za udeležbo od 9. 9. 1943 dalje 20 točk
- f 4) če je bil interniranec 10 točk

Delavec dokazuje udeležbo v NOB oz. internacijo z veljavnimi dokazili.

g) Zaposlitev družinskih članov

34. člen

Pri dodeljevanju družbenih stanovanj se upošteva tudi zaposlitev družinskih članov delavcev, ki uveljavljajo pravico do teh stanovanj.

Upošteva se le zaposlitev družinskih članov v isti ali v drugi temeljni organizaciji oziroma v delovni skupnosti (za DSSS: v delovni skupnosti ali v temeljni organizaciji) v delovni organizaciji in sicer le v času določanja prednostnega reda oziroma odločanja o dodelitvi stanovanj.

35. člen

Delavcu se zaradi zaposlitve družinskih članov v smislu prejšnjega člena doda:

- g 1) polovico točk, ki bi jih pridobil družinski član po osnovi delovnega prispevka na podlagi 17. člena tega pravilnika.
- g 2) za vasko leto zaposlitve družinskega člana po prejšnjem členu 1 točko

36. člen

Za družinske člane po 34. in 35. členu tega pravilnika štejejo: delavčev zakonec, otroci, pastorki in posvojenci, za zaposlitev v temeljnih organizacijah oziroma v delovni skupnosti v delovni organizaciji pa se primerno uporabljajo določbe 20. člena tega pravilnika.

Delavec dokazuje zaposlitev oziroma delovno dobo družinskega člana z veljavnimi potrdili, sicer se pri uveljavljanju njegove pravice do dodelitve stanovanja ne upoštevajo.

37. člen

Delavec, ki v letu vložite vloge ni pridobil družbenega stanovanja, pridobi za vsako leto čakanja, do izdaje pravnomočne odločbe o dodelitvi tega stanovanja dodatnih pet točk.

Enako pridobi dodatnih pet točk delavec, ki je bil razporejen ali je neposredno prešel na delo iz druge temeljne organizacije oz. delovne skupnosti (za delovno skupnost: temeljne organizacije) v delovni organizaciji, v kateri ni pridobil stanovanja. Pri takem delavcu se upošteva tudi čakalna doba v prejšnji temeljni organizaciji oziroma v delovni skupnosti (za delovno skupnost: v prejšnji temeljni organizaciji).

Čakalna doba v prejšnji temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti (za delovno skupnost: v prejšnji temeljni organizaciji) po prejšnjem odstavku se ne upošteva, če je delavcu prenehalo delovno razmerje in se je nato ponovno zaposlil oziroma, če ni bil razporejen ali ni prešel na delo v soglasju pristojnih organov.

Čakalna doba iz 1. in 2. odstavka tega člena začne teči s pričetkom leta po letu, v katerem je delavec vložil vlogo za pridobitev družbenega stanovanja in se konča ob koncu leta, pred letom sestave prednostnega reda.

i) Odstop stanovanj

38. člen

Delavec, ki v skladu z določbami tega pravilnika in Samoupravnega sporazuma uveljavlja pravico do zamenjave stanovanja in pri tem odstopa sedanje stanovanje, pridobi zaradi odstopa dodatnih 50 točk.

39. člen

Delavci rešujejo stanovanjska vprašanja z dodeljevanjem družbenih stanovanj v okviru stanovanjskih standardov.

Stanovanjski standardi iz prejšnjega odstavka so določeni v skladu s Samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom tako, da ne presegajo naslednjih normativov.

40. člen

Delavec praviloma ne more pridobiti večjega stanovanja kot je določeno s stanovanjskimi standardi po prejšnjem členu.

Pri dodeljevanju stanovanj po stanovanjskih standardih iz prejšnjega člena se upoštevajo predvsem: potrebe po velikosti in vrsti stanovanj ter po številu prostorov glede na število članov delavčevega družinskega gospodinjstva, delavčevo zdravstveno stanje in zdravstveno stanje članov njegovega družinskega gospodinjstva, možnosti dodelitve stanovanj glede na razpoložljiva prosta stanovanja, možnosti in smotrnost reševanja stanovanjskih vprašanj glede na potrebna in zagotovljena sredstva in druge okoliščine za zadovoljivo reševanje stanovanjskih vprašanj.

41. člen

Od stanovanjskih standardov po 39. členu tega pravilnika se lahko odstopa v izjemnih primerih, ko to narekujejo razmere v delavčevem družinskem gospodinjstvu.

Izjemne razmere po prejšnjem odstavku so predvsem: tri generacije v družini, bolezen, ki terja nego ali bi lahko vplivala na zdravje drugih članov družinskega gospodinjstva in terja več prostorov, več otrok različnega spola in podobno.

V primerih iz prejšnjega odstavka se delavcu zagotovi več stanovanjskih prostorov v okviru istega, sicer pa z večjim stanovanjskim standardom.

42. člen

Za člane družinskega gospodinjstva iz 39., 40. in 41. člena štejejo osebe, določene s 7. odstavkom 15. člena tega pravilnika, pod pogojem, da bodo živele v družinskem gospodinjstvu tudi v novo pridobljenem stanovanju.

Za stanovanjsko površino šteje površina po načrtu stanovanja, s hodniki, predsobami, sanitarnimi in drugimi prostori, brez balkonov in teras.

C. Lastna udeležba

43. člen

Vsak delavec je dolžan za dodeljeno družbeno stanovanje vplačati lastno udeležbo, kot prispevek svojih lastnih sredstev.

Sredstva lastne udeležbe vplačujejo delavci v sklad skupne porabe.

Sredstva lastne udeležbe štejejo za posojila in so vračljiva. Vračajo se iz sklada skupne porabe.

44. člen

Lastno udeležbo je dolžan vplačati vsak delavec, ki mu je dodeljeno družbeno stanovanje ali se preseli v večje ali v več vredno stanovanje.

45. člen

Višina lastne udeležbe se določi odvisno od vrednosti dodeljenega stanovanja oziroma stanovanja za vselitev, socialno ekonomskega položaja delavca in njegovega družinskega gospodinjstva ter zdravstvenega stanja, po naslednji tabeli:

to je v % na povprečni mesečni dohodek na člana družin, gospod. izražen v % na povprečni mesečni osebni dohodek v SR Sloveniji v preteklem letu:	je % udeležba delavca na nabavno vrednost stanovanja:
z dvema in več člani	za same delavce
do 20 %	do 35 % brez udeležbe
nad 20 % do 25 %	nad 35 % do 40 % 1 %
nad 25 % do 30 %	nad 40 % do 45 % 2 %
nad 30 % do 35 %	nad 45 % do 50 % 3 %
nad 35 % do 40 %	nad 50 % do 55 % 4 %
nad 40 % do 45 %	nad 55 % do 60 % 5 %
nad 45 % do 50 %	nad 60 % do 65 % 6 %
nad 50 % do 55 %	nad 65 % do 70 % 7 %
nad 55 % do 60 %	nad 70 % do 75 % 8 %
nad 60 % do 65 %	nad 75 % do 80 % 9 %
nad 65 % do 70 %	nad 80 % do 85 % 10 %
nad 70 % do 75 %	nad 85 % do 90 % 11 %
nad 75 % do 80 %	nad 90 % do 95 % 12 %
nad 80 % do 85 %	nad 95 % do 100 % 13 %
nad 85 % do 90 %	nad 100 % do 105 % 14 %
nad 90 % do 95 %	nad 105 % do 110 % 15 %
nad 95 % do 100 %	nad 110 % do 115 % 16 %
nad 100 %	nad 115 % 17 %

46. člen

Za lastno udeležbo štejejo:

- lastna denarna sredstva delavcev;
- namensko privarčevana sredstva delavcev v banki;
- posojila na podlagi namensko privarčevanih sredstev delavcev;
- vezana sredstva za posojila na podlagi namenskega varčevanja delavcev in
- posojila na podlagi vezanih sredstev iz prejšnje alineje.

47. člen

Za člana družinskega gospodinjstva štejejo osebe, določene v 7. odstavku 15. člena tega pravilnika, v osnovo za izračun povprečnega mesečnega dohodka pa vsi dohodki, ki po veljavnih predpisih predstavljajo osnovo za obdavčitev skupnega dohodka občanov.

48. člen

Plačila lastne udeležbe se oprostijo delavci, ki se preselijo v manjše ali manj vredno stanovanje, delavci, katerih skupni dohodek na člana družinskega gospodinjstva ne presega 20 % oziroma 35 % povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji, in delavci, za katere predlaga oprostitev socialna služba (centri za socialno delo v sodelovanju s socialno službo delovne organizacije) zaradi težjih socialnih razmer kot so: upravičenost do stalne družbene pomoči, dolgotrajna težja bolezen v družini in drugi povečani izdatki, vezani na zadovoljevanje osnovnih življenjskih pogojev in podobno.

49. člen

Delavec, ki se preseli v večje ali več vredno stanovanje in je že plačal lastno udeležbo, plača lastno udeležbo glede na razliko v revalorizirani vrednosti prejšnjega in novopridobljenega stanovanja.

Delavec, ki ob vselitvi po prejšnjem odstavku ni plačal lastne udeležbe, jo mora plačati pred vselitvijo v novopridobljeno stanovanje.

50. člen

Delavec je dolžan plačati lastno udeležbo pred vročitvijo pravnomočne odločbe o dodelitvi stanovanja oziroma pred njeno pravnomočnostjo, sicer se ne more vseliti.

Izjemoma lahko delavec v težkem gmotnem položaju in delavec z mlado družino, ki ne bo mogel plačati lastne udeležbe pred vselitvijo, vplača to udeležbo po vselitvi, pod pogojem, da bo namensko varčeval pri banki in zato dovolil administrativno prepoved na svoje osebne dohodke.

Za ugotavljanje delavcev v težkem gmotnem položaju veljajo primerne določbe 48. člena tega pravilnika za mlade družine pa družine, ki imajo vsaj enega otroka in v katerih starša nista starejša od 30 let.

51. člen

Sredstva lastne udeležbe se vračajo iz skladov skupne porabe, v enkratnih zneskih, po 10 letih, s 3 % obrestno mero.

Delavcu, ki se izseli iz stanovanja pred iztekom dobe za vračilo lastne udeležbe, se vplačana sredstva lastne udeležbe vrnejo v roku 6 mesecev po izselitvi.

Delavcu, ki se preseli iz večjega v manjše stanovanje se vrnejo sredstva vplačane lastne udeležbe v razliki med revalorizirano vrednostjo večjega in manjšega stanovanja in sicer v roku 6 mesecev po preselitvi.

D. Določanje prednostnega reda in prednostne liste

52. člen

Prednostni red za dodeljevanje družbenih stanovanj se določi s seštevkom točkovnih vrednosti, ugotovljenim za posamezne delavce, ki uveljavljajo pravico do stanovanja, po vseh osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom.

53. člen

S prednostnim redom iz prejšnjega člena se določi vrstni red dodeljevanja stanovanj posameznim delavcem.

Na podlagi prednostnega reda iz prejšnjega odstavka se sestavi prednostna lista z ločenim vrstnim redom posameznih delavcev za dodelitev posameznih vrst stanovanj v okviru stanovanjskih standardov, določenih v skladu z določbami 39., 40. in 41. člena tega pravilnika.

54. člen

Če pridobita pri določanju prednostnega reda po 52. in 53. členu tega pravilnika enako število točk dva ali več delavcev, ima prednost pri dodelitvi stanovanja delavec, ki pridobi večje število točk po osnovi oziroma merilih stanovanjskih razmer po 15. in 16. členu, nato pa po osnovi oziroma merilih delovnega prispevka iz 17. člena in po osnovi oziroma merilih delovne dobe iz 18., 19. in 20. člena tega pravilnika.

55. člen

Delavec, katerega pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja mirujejo (zaradi odhoda na odslužitev oziroma doslužitev vojaškega roka, izobraževanja, izvolitve v javne oziroma družbene funkcije in podobno) ima pravico do uvrstitve na prednostno listo, če izpolnjuje pogoje po določbah tega pravilnika, pravico do dodelitve stanovanja pa uresničuje potem, ko se vrne na delo v temeljno organizacijo (v delovno skupnost). Po vrnitvi na delo se stanovanjske razmere takega delavca ponovno preverijo.

56. člen

Prednostna lista za dodelitev družbenih stanovanj se določi praviloma enkrat letno, ob začetku vsakega leta, istočasno pa se dopolni z delavci, ki uveljavljajo pravico do teh stanovanj na novo.

Delavci se lahko uvrstijo na prednostno listo do njene pravnomočnosti. Ob dopolnjevanju prednostne liste po 1. odstavku tega člena se ponovno preverjajo stanovanjske razmere in druge okoliščine, pomembne za dodeljevanje stanovanj že uvrščenih delavcev.

57. člen

Pri delavcih uvrščenih na prednostno listo, pri katerih se v času do izdaje odločb o dodelitvi stanovanj spremenijo pogoji za dodelitev oziroma uvrstitev, se ocenijo in točkujejo ter dodelijo stanovanja skladno s spremenjenimi pogoji, po standardih iz 39., 40. in 41. člena tega pravilnika.

58. člen

Delavec lahko s posebno pisмено izjavo odkloni stanovanje, dodeljeno po standardih iz 39., 40. in 41. člena tega pravilnika.

V primerih iz prejšnjega odstavka se delavcu ne dodeli stanovanje in ima pod pogoji, na podlagi osnov in meril, določenih s tem pravilnikom, pravico sodelovati pri naslednji dodelitvi.

59. člen

Ponudba stanovanja, ki ni v skladu s standardi po 39., 40. in 41. členu tega pravilnika ne šteje za rešitev delavčevega stanovanjskega vprašanja.

Delavec, ki odkloni stanovanje, ponujeno v primerih iz prejšnjega odstavka, ima pravico, enakopravno z drugimi delavci sodelovati pri dodeljevanju stanovanj in sicer pod pogoji in po vseh osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom.

E. Razporejanje v druge temeljne organizacije oziroma v delovno skupnost (za DSSS: v druge temeljne organizacije)

60. člen

Pravico do uvrstitve na prednostno listo in do dodelitve stanovanja ima tudi delavec, ki mu je prenehalo delovno razmerje zaradi razporeditve ali prehoda v drugo temeljno organizacijo oz. delovno skupnost (za DSSS: v drugo temeljno organizacijo) v sestavi delovne organizacije.

Pravico iz prejšnjega odstavka uresničuje delavec le pod pogojem, da je bil uvrščen na prednostno listo pred prenehanjem delovnega razmerja in da mu je bila pred tem že izdana odločba o dodelitvi stanovanja.

61. člen

Delavec, ki je razporejen ali preide na delo v drugo temeljno organizacijo oziroma delovno skupnost (za DSSS: v drugo temeljno organizacijo) v delovni organizaciji obdrži dodeljeno stanovanje.

F. Zamenjava stanovanj

62. člen

Delavci lahko uveljavljajo pravico do večjih, manjših ali drugih stanovanj oziroma do zamenjave družbenih stanovanj, predvsem v primerih:

- povečanje števila članov družinskega gospodinjstva tako, da njihovo stanovanje ne ustreza standardom po 39., 40., in 41. členu tega pravilnika;
- zmanjšanje števila članov družinskega gospodinjstva ali iz drugih razlogov, ki narekujejo manjše stanovanje;
- v drugih primerih, ki upravičeno narekujejo drugo stanovanje, primerno stanovanjskim potrebam in standardom po 39., 40. in 41. členu tega pravilnika.

63. člen

Delavec ne more uveljavljati pravice do drugega stanovanja po prejšnjem členu, če stanovanje ustreza stanovanjskim standardom po 39., 40. in 41. členu tega pravilnika, ali če mu je odpovedano stanovanjsko razmerje.

64. člen

Stanovanjska vprašanja delavcev, ki uveljavljajo pravico do zamenjave v smislu 62. člena se ocenijo in točkujejo po vseh osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom, skupaj z delavci, ki prvič uveljavljajo pravico do dodelitve stanovanj.

65. člen

Delavcem, ki uveljavljajo pravico do zamenjave se dodelijo druga stanovanja po vrstnem redu iz prednostne liste, primerno določbam 52. in 53. člena tega pravilnika.

Delavci, ki uveljavijo zamenjavo, so pri tem dolžni odstopiti sedanje stanovanje, sicer se ne morejo vseliti v drugega. Ob odstopu sedanjega stanovanja pridobijo delavci dodatno število točk kot je določeno z 38. členom tega pravilnika.

66. člen

Delavec v stanovanjskem razmerju lahko uveljavlja pravico do zamenjave za stanovanje drugega delavca pod pogoji:

- da ga bo zamenjal za stanovanje delavca v temeljnih organizacijah (v delovni skupnosti);
- da oba delavca soglašata z zamenjavo;
- da obe stanovanji za zamenjavo ustrezata stanovanjskim potrebam obeh delavcev po standardih iz 39., 40. in 41. člena tega pravilnika.

O zamenjavi stanovanj po prejšnjem odstavku odloča organ temeljne organizacije (delovne skupnosti), pristojen za njihovo dodeljevanje.

67. člen

Delavec lahko zamenja stanovanje za stanovanje drugega delavca v drugi temeljni organizaciji oziroma v delovni skupnosti (za DSSS: v drugi temeljni organizaciji) v sestavi delovne organizacije ali v drugi organizaciji združenega dela oziroma z drugim imetnikom stanovanjske pravice pod pogoji, ki jih določa zakon.

Delavec ne more zamenjati stanovanja po prejšnjem odstavku, če s tem menja ali pridobi stanovanje za kadrovske potrebe ali stanovanje za skupne kadrovske potrebe ali če pridobi stanovanja, ki ne ustreza stanovanjskim standardom po 39., 40. in 41. členu tega pravilnika.

Za zamenjavo stanovanj po 1. in 2. odstavku tega člena je potrebno soglasje delavskega sveta.

2. DODELJEVANJE POSOJIL ZA GRADNJO, NAKUP IN PRENOVO STANOVANJSKIH HIŠ IN STANOVANJ DELAVCEV V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH IN V DELOVNI SKUPNOSTI

a) Namen posojil, pogoji za dodeljevanje in oblikovanje sredstev

68. člen

Stanovanjska posojila se lahko dodeljujejo za:

- gradnjo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti delavcev;
- nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti delavcev;
- prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti delavcev.

Za prenavo stanovanj ali stanovanjskih hiš po 3. lineji prejšnjega odstavka štejejo predvsem dela s katerimi se poveča stanovanjska površina ali velikost stanovanj ali pa se izboljšajo stanovanjske razmere z uvedbo ali modernizacijo ogrevanja, sanitarij, kanalizacije, vodovoda in izvedbo toplotnih izolacij.

69. člen

Pravico do stanovanjskega posojila lahko uveljavlja vsak delavec pod pogoji iz 4. člena tega pravilnika in pod pogoji:

- da bo prispeval lastna sredstva kot lastno udeležbo;
- da mu še ni bilo odobreno posojilo v skupnem znesku, ki presega meje stanovanjskih posojil po tem pravilniku.

70. člen

Sredstva za stanovanjska posojila iz 68. člena (v nadaljnjem besedilu: stanovanjska posojila) se oblikujejo iz sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj, oblikovanih po določbah 6., 7. in 9. člena tega pravilnika.

Višino teh sredstev bodo delavci določili s planskimi akti, skladno z določbami 8. člena tega pravilnika, primerno določbam Samoupravnega sporazuma, pri čemer se sporazumejo, da bodo uporabili za stanovanjska posojila v srednjeročnem obdobju poprečno največ 30 % sredstev skupne porabe, namenjenih za reševanje stanovanjskih vprašanj.

B) Osnove in merila za dodeljevanje stanovanjskih posojil

71. člen

Za dodeljevanje stanovanjskih posojil veljajo osnove in merila, določena s 15., 16., 17., 19., 20., 22., 23., 25., 26., 27., 28., 29., 33., 34., 35., in 37. členom tega pravilnika.

C) Določanje prednostnega reda in prednostne liste za dodeljevanje stanovanjskih posojil

72. člen

Prednostni red in prednostna lista za dodeljevanje stanovanjskih posojil se določa s seštevkom točkovnih vrednosti, ugotovljenih po vseh osnovah in merilih, določenih v prejšnjem členu, primerno določbam 52. in 1. odstavka 53. člena tega pravilnika.

Na podlagi prednostnega reda iz prejšnjega odstavka se sestavi prednostna lista z višino posojil posameznim delavcem in z ločenim vrstnim redom po namelih teh posojil.

D. Določanje višine stanovanjskih posojil

73. člen

Višina stanovanjskih posojil se določa po poprečni vrednosti etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji. Pri tem se upošteva cena, določena z ustreznim aktom stanovanjske skupnosti ali z družbenim dogovorom, veljavna v letu določanja prednostne liste.

74. člen

Delavcu, ki prvič uresničuje pravico do stanovanjskega posojila za gradnjo stanovanjske hiše, ali delavcu, ki kupuje družinsko stanovanjsko hišo ali stanovanje, se lahko dodeli stanovanjsko posojilo v višini do poprečne vrednosti 1 m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji.

Če rešuje delavec stanovanjsko vprašanje v smislu prejšnjega odstavka skupaj s člani družine, se lahko vsakemu naslednjemu družinskemu članu, ki združuje delo v temeljni organizaciji (delovni skupnosti), dodeli dodatno stanovanjsko posojilo v višini do poprečne vrednosti pet m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji. Enako posojilo se lahko dodeli delavcu, ki kot družinski član rešuje stanovanjsko vprašanje skupaj z delavcem iz druge temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti (za DSSS: iz druge temeljne organizacije) v delovni organizaciji.

75. člen

Delavcu, ki uveljavlja pravico do stanovanjskega posojila v primerih iz 1. odstavka prejšnjega člena in ima družbeno stanovanje temeljne organizacije (delovne skupnosti), se lahko dodeli stanovanjsko posojilo v višini poprečne vrednosti 20 m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji.

V primerih iz prejšnjega odstavka se lahko delavčevim družinskim članom dodeli dodatno stanovanjsko posojilo v višini in pod pogoji, kot je določeno v 2. in 3. odstavku prejšnjega člena.

76. člen

Delavcu oziroma družinskim članom iz prejšnjega člena se lahko dodeli stanovanjsko posojilo pod pogojem, da bodo odstopili in se izselili iz družbenega stanovanja. Zato so dolžni podati posebno pismeno izjavo, da bodo s pomočjo stanovanjskega posojila ustrezno rešili svoje stanovanjske potrebe in se najpozneje v treh letih po izrabi posojila izselili.

Delavcem iz 1. in 2. odstavka tega člena se doda pri določanju prednostnega reda zaradi odstopa družbenega stanovanja dodatnih 50 točk.

77. člen

Delavec lahko uveljavlja pravico do stanovanjskega posojila za gradnjo ali nakup stanovanjske hiše ali stanovanja v lasti zakonca ali drugih družinskih članov, ki ne združujejo dela v temeljni organizaciji (v delovni skupnosti) v delovni organizaciji do višine poprečne vrednosti pet m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji.

Delavec lahko uveljavlja posojilo iz prejšnjega odstavka pod pogojem, da bo z vložitvijo sredstev posojil pridobil na stanovanjskih hiši oziroma stanovanju lastniški delež in da mu bo s tem zagotovljeno primerno stanovanje.

78. člen

Delavec lahko uveljavlja pravico do stanovanjskega posojila za prenavo stanovanjske hiše ali prenavo stanovanja do višine poprečne vrednosti 7 m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji, vendar ne več od 50 % vrednosti del za prenavo po predračunu.

Če rešuje delavec stanovanjsko vprašanje v smislu prejšnjega odstavka skupaj z družinskimi člani, se lahko vsakemu družinskemu članu, ki združuje delo v temeljni organizaciji (delovni skupnosti) dodeli dodatno posojilo v višini do poprečne vrednosti dveh m² etažnega stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji, vendar tako, da celotna vrednost posojila, skupaj z vrednostjo posojila, ki so ga pridobili delavec in drugi družinski člani ne morejo presežati vrednosti del za prenavo po predračunu.

Posojilo iz prejšnjega odstavka lahko pod enakimi pogoji pridobi delavec, ki kot družinski član rešuje stanovanjsko vprašanje skupaj z delavcem iz druge temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti (za DSSS: iz druge temeljne organizacije) v delovni organizaciji.

79. člen

Za družinske člane v smislu 2. odstavka 74., 2. odstavka 75., 76., 77. ter 2. in 3. odstavka 78. člena tega pravilnika štejejo: delavcev zakonec ter njuni otroci, posvojenci in pastorki.

80. člen

Višina stanovanjskih posojil posameznim delavcem se določi v razmerju med razpoložljivimi sredstvi, številom upravičenih delavcev po prednostnem redu, njihovim vrstnim redom oziroma številom točk in zaprosenim zneskom posojila, vendar največ v mejah, določenih s 74., 75., 77. in 78. členom tega pravilnika.

Delavec ima pravico pridobiti stanovanjsko posojilo večkrat. Skupni zneski stanovanjskih posojil delavcem ki uveljavljajo pravico do posojila večkrat, ne morejo presegati gornjih mej, določenih s 74., 75., 77. in 78. členom tega pravilnika.

E) Dodeljevanje, izraba in vračanje stanovanjskih posojil

81. člen

Delavcem se dodeljujejo stanovanjska posojila na podlagi določenega prednostnega reda po 72. členu tega pravilnika, po pravnomočnosti prednostne liste.

82. člen

Prednostna lista za dodeljevanje stanovanjskih posojil se dopolnjuje primerno določbam 56. člena tega pravilnika.

83. člen

O stanovanjskem posojilu skleneta delavec in temeljna organizacija (delovna skupnost) pogodbo, s katero v skladu s tem pravilnikom podrobneje uredita medsebojne pravice in obveznosti.

Za sklepanje pogodb iz prejšnjega odstavka pooblastijo delavci ustrezno banko, ki ji poverijo tudi strokovna dela v zvezi s sklepanjem pogodb, dela nadzora in druga dela, pomembna za pridobivanje in izrabo posojil.

84. člen

Vsa stanovanjska posojila so namenska.

Dodeljujejo se na podlagi investicijske tehnične dokumentacije in izrabljajo dokumentarno.

85. člen

Delavec lahko izrabi dodeljeno stanovanjsko posojilo v enem letu od dne sklenitve stanovanjske pogodbe.

86. člen

Delavec, ki ne izrabi dodeljenega stanovanjskega posojila v enem letu od dne sklenitve stanovanjske pogodbe, izgubi to pravico.

87. člen

Doba vračanja stanovanjskih posojil je največ 20 let.

Obrestna mera za vračanje stanovanjskih posojil iz prejšnjega odstavka je 4 % letno. Mesečne anuitete za vračanje posojil iz 1. odstavka tega člena ne morejo biti nižje kot stanarina za odgovarjajoče stanovanje.

88. člen

Doba vračanja stanovanjskih posojil za prenovalno stanovanjskih hiš ali stanovanj je največ deset let.

Obrestna mera in mesečne anuitete za vračanje stanovanjskega posojila iz prejšnjega odstavka se določijo enako kot za vračanje posojila za gradnjo in nakup stanovanjskih hiš in stanovanj.

89. člen

Izjemoma je dolžan delavec vrniti še neodplačane zneske stanovanjskih posojil v enkratnem znesku pred potekom dogovorjenega roka, z obrestno mero za hranilne vloge na vpogled

– če uporablja posojilo za druge namene ali če je dal za pridobitev posojil neresnične podatke, ki so bistveno vplivali na njegovo dodelitev – v roku treh mesecev po pozivu za vračilo;

– če mu preneha delovno razmerje v temeljni organizaciji (v delovni skupnosti) na podlagi pismene izjave, po svojem predlogu ali po svoji krivdi – v treh mesecih po prenehanju delovnega razmerja.

Delavcu, ki mu preneha delovno razmerje zaradi razporeditve ali prehoda v drugo temeljno organizacijo oziroma delovno skupnost (za DSSS: v drugo temeljno organizacijo) v delovni organizaciji, vrača posojilo po sklenjeni stanovanjski pogodbi, v nespremenjenih pogojih. Enako in ne glede na določbe 2. alineje prejšnjega

odstavka, vrača delavec stanovanjsko posojilo v nespremenjenih pogojih, če mu je prenehalo delovno razmerje zaradi upokojitve, popolne nezmožnosti za delo ali invalidnosti, ekonomskih težav, v katere je zašla temeljna organizacija (za DSSS ne velja) ali prenehanja temeljne organizacije (delovne skupnosti).

F. Lastna udeležba za stanovanjska posojila

90. člen

Pri gradnji in nakupu stanovanja oziroma stanovanjske hiše je dolžan vsak delavec prispevati lastna sredstva kot lastno udeležbo.

Za lastno udeležbo po prejšnjem odstavku štejejo poleg sredstev iz 40. člena tega pravilnika še:

- lastni gradbeni material in
- lastno zemljišče.

Delavec mora zagotoviti sredstva lastne udeležbe najmanj v višini 30 % predračunske vrednosti stanovanjske hiše ali stanovanja.

91. člen

Delavec mora imeti zagotovljena sredstva lastne udeležbe po prejšnjem členu pred dodelitvijo stanovanjskega posojila, sicer tega ne more pridobiti.

Izjemoma lahko delavec zagotovi sredstva lastne udeležbe po dodelitvi posojila z vezavo ali namenskim varčevanjem pri banki, kot je primerno določbam 2. odst. 50. člena tega pravilnika določeno za lastno udeležbo pri dodeljevanju družbenih stanovanj. Delavcu se lahko zniža obveznost lastne udeležbe v primerih iz 48. člena tega pravilnika.

G) Vezava stanovanjskega posojila pri banki

92. člen

Delavcem, ki namensko varčujejo ali vežejo sredstva za stanovanjsko gradnjo pri banki, se dodeljujejo stanovanjska posojila na način, po postopku in v višini kot drugim delavcem.

Delavci iz prejšnjega odstavka uresničujejo pravico do stanovanjskih posojil in se uvrstijo v prednostno listo z drugimi delavci, primerno določbam 72. člena tega pravilnika, zaradi namenskega varčevanja oziroma vezave sredstev pa se jim doda ...točk.

93. člen

Delavci lahko vežejo stanovanjska posojila, pridobljena po določbah tega pravilnika pri banki in tako pridobijo dodatna sredstva za reševanje svojih stanovanjskih vprašanj.

Delavci vežejo stanovanjska posojila po prejšnjem odstavku v skladu s pravili bank.

3. ORGANI IN POSTOPEK ZA REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

A. Organi in postopek

94. člen

O reševanju stanovanjskih vprašanj ter o pravicah in obveznostih pri tem reševanju odloča stanovanjska komisija, če ni s tem pravilnikom določeno drugače.

Stanovanjsko komisijo imenuje delavski svet za dobo, kolikor traja njegov mandat.

Stanovanjska komisija šteje pet članov in pet namestnikov. Delavski svet imenuje stanovanjsko komisijo na način in po postopku, kot komisijo, ki odloča o pravicah delavcev iz delovnih razmerij.

95. člen

O zahtevah za varstvo pravic delavcev zoper odločitve stanovanjske komisije odloča delavski svet v rokih in po postopku, ki jih določa samoupravni splošni akt, s katerim se urejajo delovna razmerja.

96. člen

Družbena stanovanja oziroma stanovanjski krediti se dodeljujejo delavcem na podlagi razpisov, ki jih oblikuje delavski svet.

Razpis se objavi, da se lahko z njim seznaniijo vsi delavci in mora vsebovati predvsem:

- podatke o številu, vrsti, lokaciji in drugih okoliščinah za dodeljevanje stanovanj oziroma o višini sredstev za dodeljevanje stanovanjskih posojil;
- pogoje za dodeljevanje stanovanj oziroma stanovanjskih posojil;

- razpisne roke oziroma roke, v katerih lahko delavci vložijo vloge za dodeljevanje stanovanj oziroma stanovanjskih posojil, s podatki kje in kako se vloge lahko vložijo, o obrazcih za vloge in drugih okoliščinah, da bi lahko delavci oddali vloge pravočasno in pravilno;
- zahtevane dokaze in listine, ki jih morajo delavci priložiti vlogam za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma stanovanjskih posojil;
- druge podatke, pomembne za uresničevanje pravic delavcev pri reševanju stanovanjskih vprašanj.

97. člen

Delavci uresničujejo pravico do reševanja stanovanjskih vprašanj v skladu z določbami tega pravilnika z vlogami, ki jih podajo na enotnih obrazcih.

Razpisni rok za oddajo vlog po prejšnjem odstavku je najmanj 15 in največ 30 dni, stanovanjska komisija pa mora določiti prednostni red ter sestaviti prednostno listo za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma stanovanjskih posojil najpozneje v naslednjih 30 dneh.

98. člen

Vloge za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma stanovanjskih posojil zbira stanovanjska komisija, ki jih je dolžna preverjati in opozarjati delavce na morebitne pomanjkljivosti ter od njih zahtevati dokaze, zahtevane listine in dodatna pojasnila. Vloge, ki so kljub opozorilu stanovanjske komisije pomanjkljive ali pa jim po sporočilu in po poteku razpisnega roka niso priloženi zahtevani dokazi oziroma listine, stanovanjska komisija upošteva in jih točkuje v delih, ki niso pomanjkljivi.

99. člen

Po poteku razpisnega roka stanovanjska komisija pregleda vse vloge in priložena dokazila oziroma listine ter opravi ogled, v katerem si ogleda stanovanjske razmere vseh delavcev, ki so podali vloge in ogleda oziroma preveri druge okoliščine, pomembne za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma stanovanjskih posojil, jih točkuje po osnovah in merilih iz tega pravilnika in določi prednostni red ter sestavi prednostno listo.

Stanovanjska komisija sestavi o svojem delu, ogledu in drugih okoliščinah zapisnik.

100. člen

Prednostno listo stanovanjska komisija objavi in o njej obvesti vse delavce, ki so uveljavljali pravico do družbenega stanovanja oziroma do stanovanjskega posojila.

101. člen

Vsak delavec, ki je uveljavljal pravico do družbenega stanovanja oziroma do stanovanjskega posojila lahko vloži pri delavskem svetu zoper prednostno listo zahtevo za varstvo pravic in sicer v roku 30 dni od dne, ko mu je bila vročena oziroma, ko je bil o njej obveščen.

Prednostna lista je dokončna, ko poteče rok za zahtevo za varstvo pravic oziroma, ko delavski svet odloči o teh zahtevah.

Dokončna prednostna lista se objavi, da se lahko z njo seznanijo vsi delavci.

102. člen

Delavski svet razpiše dodeljevanje družbenih stanovanj in stanovanjskih posojil praviloma enkrat letno, po zaključnem računu, potem ko so znani število, vrsta in druge okoliščine za dodeljevanje družbenih stanovanj oziroma ko so znani podatki o višini sredstev za stanovanjska posojila.

B. Postopek za dodeljevanje družbenih stanovanj

103. člen

V vlogah za dodelitev stanovanj delavci opišejo stanovanjske razmere in druge okoliščine po vseh osnovah in merilih v skladu s tem pravilnikom, pomembne za točkovanje in določanje prednostnega reda.

Vlogam so dolžni priložiti vsa zahtevana dokazila in listine po razpisu, v skladu s tem pravilnikom.

Delavec, ki v vlogi za dodelitev družbenega stanovanja prikaže napačne podatke, hujše krši delovne obveznosti.

104. člen

Delavcem se dodeljujejo stanovanja na podlagi določenega prednostnega reda za posamezne vrste stanovanj, po pravno-močno-

sti prednostne liste potem, ko so znani število, vrsta in drugi podatki o prostih stanovanjih.

Prosta stanovanja delavcev, ki jim je prenehalo stanovanjsko razmerje, se dodeljujejo ob izpraznitvi, po vrstnem redu s prednostne liste.

105. člen

O dodeljevanju stanovanj odloča stanovanjska komisija s sklepom.

Na podlagi sklepa iz prejšnjega odstavka izda direktor temeljne organizacije (za DSSS poslovodni organ delovne organizacije) odločbo.

106. člen

Odločbe iz prejšnjega člena se objavijo in vročijo delavcem, ki so jim bila dodeljena stanovanja.

Delavci, ki so jim bila dodeljena stanovanja in drugi delavci, ki menijo, da bi lahko pridobili stanovanje, lahko v roku 30 dni od dneva prejema oziroma objave odločbe zahtevajo varstvo pravic pri delavskem svetu.

107. člen

Stanovanjsko razmerje za dodeljena stanovanja nastane in preneha na način in po postopku, ki ga določa zakon.

Delavci so se dolžni vseliti v dodeljena stanovanja v roku 30 dni po vročeni pravno-močni odločbi, pred vročitvijo pa vplačati lastno udeležbo, kot je določeno s tem pravilnikom.

Delavec, ki mu preneha stanovanjsko razmerje, je dolžan izprazniti stanovanje in ga predati v skladu z zakonom in predpisi stanovanjske skupnosti, pri tem pa odpraviti vse napake, ugotovljene ob predaji.

C. Postopek za dodeljevanje stanovanjskih posojil

108. člen

Delavci navedejo v vlogah višino in namen posojil in opišejo stanovanjske razmere ter druge okoliščine po vseh osnovah in merilih v skladu s tem pravilnikom, pomembne za točkovanje in določanje prednostnega reda.

Vlogam so dolžni priložiti vsa zahtevana dokazila in listine po razpisu, skladno z določbami tega pravilnika, predvsem pa:

- a) za gradnjo stanovanjske hiše v zasebni lasti:
 - gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo in predračunom v vrednosti gradnje;
 - dokazilo o lastni udeležbi;
 - pismo izjavo o izpraznitvi družbenega stanovanja temeljne organizacije (delovne skupnosti) primerno določbam člena tega pravilnika.
- b) za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše:
 - kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo z določeno kupnino;
 - dokazila o lastni udeležbi;
 - pismo izjavo o izpraznitvi družbenega stanovanja primerno določbam 3. alineje prejšnje točke.
- c) za prenovo stanovanja oziroma stanovanjske hiše:
 - dokazila o lastništvu stanovanja ali stanovanjske hiše ali o stanovanjskem razmerju;
 - dokazila o lastni udeležbi;
 - gradbeno dovoljenje oziroma potrdilo pristojnega organa, da za prenovo dovoljenje ni potrebno;
 - predračun stroškov.

Vlogam za dodelitev stanovanjskega posojila so delavci dolžni priložiti še dokazila o kreditni sposobnosti z izjavo, da bodo v primeru prenehanja delovnega razmerja vrnili neodplačani del posojila v roku, določenim s 89. členom tega pravilnika in druga zahtevana dokazila oziroma listine, pomembne za odločanje o stanovanjskem posojilu kot je določeno s tem pravilnikom.

109. člen

Če uveljavlja pravico do stanovanjskega posojila zakonec oziroma družinski član, mora vlogi priložiti primerna dokazila iz prejšnjega člena, dokazila o zakonski skupnosti oziroma družinskem razmerju ter izjavo lastnika stanovanjske hiše, stanovanja oziroma nosilca stanovanjskega razmerja, da dovoli zavarovanje posojila v breme stanovanjske hiše oziroma stanovanja ali drugo primerno zavarovanje.

110. člen

Delavec, ki v vlogi za dodelitev stanovanjskega posojila prikaže napačne podatke, hujše krši delovne obveznosti. Če je tak delavec že uvrščen na dokončno prednostno listo ali je bila z njim že

sklenjena pogodba, stanovanjskega posojila ne more več izrabiti in je dolžan v treh mesecih vrniti vse neodplačane zneske in sicer v enkratnem znesku.

111. člen

Stanovanjska posojila se dodelijo na podlagi dokončne prednostne liste.

O dodelitvi posojila izda poslovodni organ na podlagi sklepa stanovanjske komisije odločbo.

Zoper odločbo o stanovanjskem posojilu je dopustna zahteva za varstvo pravic primerno določbam 106. člena tega pravilnika.

112. člen

Stanovanjsko posojilo se zavaruje z vknjižbo hipoteke na stanovanjski hiši oziroma stanovanju, za katerega je bilo dodeljeno in s prepovedjo na delavčev osebni dohodek, v času gradnje pa se lahko zahtevajo vpis hipoteke na druge nepremičnine v delavčevi lasti ali druga jamstva.

113. člen

Delavec vrača stanovanjsko posojilo v mesečnih obrokih kot je določeno s pogodbo o posojilu. Za vračanje posojila dovoli delavec prepoved na svoje osebne dohodke.

VI. REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ ZA KADROVSKE POTREBE

114. člen

Delavci bodo izločili del sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj, oblikovanih v skladu z določbami tega pravilnika za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, nujno potrebnih za nemoteno delo in poslovanje, opravljanje dejavnosti in razvoj temeljne organizacije – za kadrovske potrebe oziroma strokovne kadre.

Višino sredstev iz prejšnjega odstavka določijo s planskimi akti, na podlagi potreb dela in poslovanja ter nemotenega opravljanja dejavnosti temeljne organizacije, njegovega razvoja in planiranega razvoja in v skladu s skupnim razvojem v delovni organizaciji.

Sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj za kadrovske potrebe so posebna namenska sredstva. Ta sredstva morajo biti določena ter izločena in se ne morejo uporabljati za druge oblike reševanja stanovanjskih vprašanj.

115. člen

Potrebe po strokovnih kadrih, s potrebami po reševanju njihovih stanovanjskih vprašanj in druge okoliščine za to reševanje, določijo delavci s planskimi akti kot so dogovorili s Samoupravnim sporazumom.

Z letnimi planskimi akti se določijo dela oziroma naloge, na katerih se rešujejo stanovanjska vprašanja delavcev – strokovnih kadrov.

116. člen

Za strokovne kadre po prejšnjem členu štejejo predvsem:

- delavci, ki sklenejo delovno razmerje na podlagi razpisa in so nujno potrebni za vodenje temeljne organizacije ali posameznih delov delovnega oziroma poslovnega procesa, pa nimajo primerne rešenega stanovanjskega vprašanja;
- deficitarni kadri, če se na objavo ali razpis za določena dela oziroma naloge niso prijavili kandidati z zahtevano strokovno izobrazbo ali deficitarni kadri, predvideni s kadrovskimi načrti;
- delavci – specialisti, z visoko strokovnostjo za opravljanje določenih del oziroma nalog;
- delavci s posebno strokovnostjo in izkušnjami na določenih delih oziroma nalogah zaradi uresničevanja sanacijskih ali razvojnih programov, uvedbe sistemov dela in poslovanja, obširnejših nalog in pd.;

117. člen

Stanovanjska vprašanja za kadrovske potrebe se rešujejo predvsem z dodeljevanjem družbenih stanovanj.

118. člen

Stanovanjska komisija rešuje stanovanjska vprašanja za kadrovske potrebe tekoče, na podlagi dejanskih potreb in v skladu z gibanji zaposlovanja po kadrovskih načrtih tako, da v okviru izločenih sredstev dodeli stanovanja oziroma stanovanjska posojila strokovnim delavcem oziroma strokovnim kadrom z določeno strokovnostjo, izbranim za dela oziroma naloge, določene s plani po 115. členu tega pravilnika.

119. člen

Pri dodeljevanju kadrovskih stanovanj stanovanjska komisija upošteva stanovanjske standarde po 39., 40. in 41. členu, pri dodeljevanju stanovanjskih posojil pa gornje meje posojil po 73., 74., 75., 77. in 78. členu tega pravilnika.

OPOMBA: členi 114 do 118 ne veljajo za DSSS.

VII. REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV ZA SKUPNE KADROVSKE POTREBE

120. člen

Delavci združujejo del sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj, oblikovanih v skladu z določbami tega pravilnika za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, nujno potrebnih za opravljanje skupnih del v delovni organizaciji in skupno poslovanje ter razvoj za skupne kadrovske potrebe oz. za skupne strokovne kadre.

Delavci združujejo sredstva iz prejšnjega odstavka skladno z določbami Samoupravnega sporazuma.

121. člen

Višino sredstev iz prejšnjega člena določijo delavci s skupnimi planskimi akti in z razvojnimi plani oziroma programi delovne organizacije, na podlagi potreb skupnega dela in poslovanja ter razvoja in v skladu z določbami Samoupravnega sporazuma.

Sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj za skupne kadrovske potrebe so posebna izločena in namenska sredstva.

122. člen

Za strokovne kadre v smislu reševanja stanovanjskih vprašanj za skupne kadrovske potrebe, štejejo primerno strokovni kadri, določeni s Samoupravnim sporazumom.

Dela oziroma naloge strokovnih kadrov za skupno reševanje stanovanjskih vprašanj po prejšnjem odstavku, se določajo v skupnih planskih aktih delovne organizacije.

123. člen

Stanovanjska komisija rešuje stanovanjska vprašanja za skupne kadrovske potrebe v skladu s Samoupravnim sporazumom tekoče, na podlagi planiranih in dejanskih potreb skupnega dela, poslovanja in razvoja in kadrovskih potreb iz tega dela, poslovanja oziroma razvoja tako, da dodeljuje stanovanja oziroma stanovanjska posojila delavcem temeljne organizacije (delovne skupnosti), na delih oziroma nalogah, določenih s skupnimi planskimi akti delovne organizacije.

VIII. REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ DELAVCEV ZARADI RAZŠIRITVE MATERIALNE OSNOVE DELA

124. člen

Delavci lahko namenijo del investicijskih sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, pomembnih za razvoj materialne osnove dela temeljne organizacije.

Sredstva iz prejšnjega odstavka določijo s planskimi akti in investicijskimi plani oziroma programi, na podlagi planiranega razvoja, obsega investicij in kadrovskih potreb za razširitev materialne osnove dela.

125. člen

Sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev za razvoj materialne osnove dela temeljnih organizacij se izločajo kot posebna investicijska sredstva, s posebnim namenom. Z njimi se rešujejo stanovanjska vprašanja izven osnov in meril po tem pravilniku.

S sredstvi iz prejšnjega odstavka upravljajo in gospodarijo delavci, ki jih prenesejo v sklad skupne porabe kot sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev potem, ko uresničijo programe investicij oziroma razvoja, za katere so bila izločena.

126. člen

Delavci rešujejo stanovanjska vprašanja zaradi razširitve materialne osnove dela predvsem z oddajo družbenih stanovanj, zagotovljenih iz dela investicijskih sredstev.

Družbena stanovanja iz prejšnjega odstavka dodeljuje stanovanjska komisija delavcem z ustrezno strokovno izobrazbo, znanji in izkušnjami, nujno potrebnimi za uresničevanje investicijskih vlaganj oziroma planov in programov na področjih:

- uvajanja, dopolnjevanja ali spreminjanja dejavnosti, proizvodnje in proizvodnih programov,
- uvajanja, dopolnjevanja ali spreminjanja tehnologije in razvojno raziskovalnih programov,
- uvajanja ali izboljšav opreme, delovnih naprav in priprav in tehnologije v zvezi z opremo ter pripravami, oziroma napravami,
- gradnjo objektov oziroma kapacitet za proizvodnjo in poslovanje,
- opravljanje drugih del v zvezi z uresničevanjem investicijskih vlaganj ter planov oziroma programov.

127. člen

Dela, potrebna za uresničevanje posameznih investicijskih vlaganj oziroma planov in programov, potrebne delavce ter obseg in način reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev na teh delih, se določijo s plani oziroma programi za posamezne investicije, v okviru planiranih in zagotovljenih investicijskih sredstev.

O reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev zaradi razširitve materialne osnove dela odloča stanovanjska komisija na podlagi planov in programov iz prejšnjega odstavka.

128. člen

V skladu s Samoupravnim sporazumom se lahko investicijska sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj združujejo s sredstvi drugih temeljnih organizacij v delovni organizaciji.

V primerih iz prejšnjega odstavka odloča stanovanjska komisija o reševanju stanovanjskih vprašanj zaradi razširitve materialne osnove dela skupno s pristojnimi organi temeljnih organizacij, ki so združile sredstva oziroma z njihovim soglasjem, na podlagi skupnih planov oziroma programov o združevanju.

OPOMBA: členi 124 do 128 ne veljajo za DSSS!

IX. SODELOVANJE IN SKUPNO REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

129. člen

Delavci zaradi smotrnosti sodelujejo, skupno rešujejo in združujejo sredstva za reševanje določenih stanovanjskih vprašanj z drugimi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo (za DSSS: z drugimi temeljnimi organizacijami) v delovni organizaciji.

Reševanje stanovanjskih vprašanj po prejšnjem odstavku ureja s posebnimi sporazumi in pogodbami, v skladu s Samoupravnim sporazumom, s planskimi akti in s tem pravilnikom.

130. člen

Primerno določbam prejšnjega člena lahko delavci sodelujejo skupno rešujejo in združujejo sredstva za reševanje določenih stanovanjskih vprašanj z drugimi organizacijami združenega dela.

Stanovanjska vprašanja po prejšnjem odstavku rešujejo s sporazumi in s pogodbami v skladu s skupnimi interesi, ugotovljenimi z drugimi organizacijami združenega dela, skupnimi dogovori in planskimi akti, družbenimi usmeritvami in planskimi akti stanovanjskih in družbenopolitičnih skupnostih in v skladu z družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo.

131. člen

Delavci zagotavljajo sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj po 129. in 130. členu iz dela sredstev skupne porabe za reševanje stanovanjskih vprašanj, oblikovanih po določbah 6., 7., 8. in 9. člena tega pravilnika.

132. člen

V skladu z medsebojnimi sporazumi lahko temeljna organizacija (delovna skupnost) prispeva del sredstev za dodelitev stanovanj delavcem drugih temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti (za DSSS: druge temeljne organizacije) v delovni organizaciji.

Sredstva iz prejšnjega odstavka prispeva predvsem za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev – zakoncev.

O sredstvih iz 1. odstavka tega člena, ki jih temeljna organizacija prispeva kot združena sredstva ali kot posojila, odloča delavski svet, medsebojna razmerja pri združevanju oziroma posojilih pa se uredijo s sporazumom oziroma s pogodbo.

133. člen

Primerno določbam prejšnjega člena in v skladu s Samoupravnim sporazumom lahko temeljni organizaciji (delovni skupnosti) prispevajo sredstva druge temeljne organizacije oziroma delovna skupnost (za DSSS: druge temeljne organizacije) v delovni organizaciji.

Za sredstva po prejšnjem odstavku pridobi delavec dodatne točke, določene z 38. členom tega pravilnika.

134. člen

Na podlagi skupnih usmeritev, planskih aktov usmerjene stanovanjske gradnje in smotrnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj, lahko temeljna organizacija (delovna skupnost) v skladu s Samoupravnim sporazumom združuje sredstva predvsem za:

- izgradnjo oziroma nakup več stanovanj v stanovanjskih blokih in pd., s katerim bodo celovito in smotrno reševali določena stanovanjska vprašanja;
- smotrno izgradnjo oz. nakup stanovanj v stanovanjskih naseljih, vrstnih hišah in pd.;
- izdelavo zazidalnih načrtov, projektov, komunalno urejanje zemljišč za gradnjo družbenih stanovanj in pd.;
- druge oblike skupnega reševanja stanovanjskih vprašanj skladno z družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo in plan stanovanjskih in družbenopolitičnih skupnosti.

135. člen

Medsebojna razmerja pri združevanju iz prejšnjega člena se urejajo s sporazumi o združevanju in o skupnem reševanju stanovanjskih vprašanj, v skladu s Samoupravnim sporazumom.

O združevanju sredstev odloča delavski svet na podlagi planskih aktov.

136. člen

O dodeljevanju stanovanj oziroma stanovanjskih posojil iz sredstev po 133 in 134. členu tega pravilnika odloča stanovanjska komisija po osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom.

137. člen

V primerih iz 134. člena tega pravilnika in v drugih primerih lahko temeljna organizacija (delovna skupnost) najame posojilo pri drugih temeljnih organizacijah v delovni organizaciji ali pa tako posojilo dodeli.

O posojilih iz prejšnjega odstavka odloča delavski svet, medsebojna razmerja pa se uredijo s sporazumi oziroma s pogodbami.

138. člen

Primerno določbam 132., 133., 134. in 137. člena ter v skladu s 130. členom pravilnika lahko temeljna organizacija (delovna skupnost) skupno rešuje in združuje sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj z drugimi organizacijami združenega dela.

Sredstva za reševanje stanovanjskih vprašanj po prejšnjem odstavku štejejo za medsebojna posojila, medsebojna razmerja ob tem reševanju pa se podrobneje uredijo s sporazumi oziroma pogodbami.

139. člen

Delavec, katerega stanovanjsko vprašanje se rešuje na podlagi 148. člena pridobi ob točkovanju za uvrstitev v prednostni red dodatne točke določene z 38. členom tega pravilnika.

O reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev s sredstvi, pridobljenimi na podlagi prejšnjega člena odloča stanovanjska komisija po osnovah in merilih, določenih s tem pravilnikom.

X. REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ V STANOVANJSKIH SKUPNOSTIH NA PODLAGI VZAJEMNOSTI IN SOLIDARNOSTI

140. člen

Delavci rešujejo na podlagi združevanja sredstev, svoja stanovanjska vprašanja tudi v stanovanjski skupnosti.

V stanovanjski skupnosti rešujejo delavci stanovanjska vprašanja na podlagi vzajemnosti in solidarnosti, na način, določen s samoupravnimi splošnimi akti teh skupnosti.

141. člen

Delavcem iz prejšnjega člena zagotavlja temeljna organizacija (delovna skupnost) pomoč ali s samoupravnimi splošnimi akti predpisano zagotovilo za to pomoč pod pogoji:

- da bodo izpolnjevali pogoje za reševanje stanovanjskih vprašanj po načelih ter osnovah in merilih skladno z določbami tega pravilnika;
- da bodo prispevali lastna sredstva za reševanje svojih stanovanjskih vprašanj, reševali ta vprašanja skupaj z drugimi delavci temeljne organizacije (delovne skupnosti) ves čas in tudi po poteku časa iz morebitnega stanovanjskega razmerja za določen čas;
- da bodo vezali sredstva ali namensko varčevali pri banki, da bi tako pridobili tudi lastna sredstva za skupno reševanje stanovanjskih vprašanj.

142. člen

O pomoči oziroma zagotovitvi po prejšnjem členu odloča stanovanjska komisija.

Stanovanjska komisija lahko izdaja zagotovila le delavcem, uvrščenim v prednostni red oziroma prednostno listo po 52. in 53. členu tega pravilnika, ki stanovanjskih vprašanj ne more rešiti v temeljnih organizacijah (delovni skupnosti).

Vsak delavec, ki ima namen reševati stanovanjska vprašanja na osnovi vzajemnosti oziroma solidarnosti v stanovanjski skupnosti, ima pravico do uvrstitve na prednostno listo.

143. člen

Sredstva za poravnavo obveznosti temeljne organizacije (delovne skupnosti) za reševanje stanovanjskih vprašanj po 141. in 142. členu tega pravilnika se planirajo.

Zagotovila oziroma pomoč po 140. in 141. oziroma 142. členu tega pravilnika se izdajajo po vrstnem redu iz prednostnih list in le v okviru planiranih sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj na podlagi vzajemnosti in solidarnosti.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

144. člen

Nerešene vloge delavcev za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev se bodo reševale po osnovah in merilih, ki jih določa ta pravilnik.

Delavci, ki so jim bila dodeljena stanovanjska posojila do dne, ko je stopil v veljavo ta pravilnik, vračajo posojila po sklenjenih stanovanjskih pogodbah.

Delavcem, ki so jim bila dodeljena stanovanjska posojila v najvišjih možnih zneskih po določbah Samoupravnega sporazuma o reševanju stanovanjskih zadev delavcev v DO IMV, sklenjenega od 9. 6. 1977 do 9. 11. 1977, ne morejo biti dodeljena stanovanjska posojila po določbah tega pravilnika.

145. člen

Delavski svet imenuje stanovanjsko komisijo najpozneje v 30 dneh potem, ko bo stopil v veljavo ta pravilnik.

146. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo po preteku osmih dni od objave na oglasni deski in se uporablja od dne, ko bo stopil tako v veljavo.

Ne glede na prejšnji odstavek se določbe 44., 45., 90. in 91. člena tega pravilnika o lastni udeležbi delavcev pri reševanju stanovanjskih vprašanj uporabljajo od 1. julija 1982 dalje.

XII. UGOTOVITVENE DOLOČBE

1.

Delavski svet je na seji dne po poročilu komisije za izvedbo referendumu ugotovil, da so ta pravilnik sprejeli delavci z večino glasov vseh delavcev TOZD (Delovne skupnosti za opravljanje skupnih del).

2.

Ta pravilnik je bil objavljen na oglasni deski dne in stopi v veljavo po preteku osmih dni od dne objave, t. j. dne

(kraj), (datum)

Predsednik
delavskega sveta:

XIII. PRISTOP SINDIKATA

Pri sprejemanju tega pravilnika je sodelovala osnovna sprejema, k njemu pristopa in ga podpisuje. (za TA: so sodelovale osnovne organizacije sindikata . . .)

Obravnavo, sprejem, pristop in podpis potrjuje pooblaščen predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata s podpisom. (za TA: pooblaščen predstavnik konference osnovne organizacije sindikata . . .)

(kraj), (datum)

Predsednik
osnovne organizacije sindikata:

Spremembe med pripravo pravilnika

V času javne obravnave osnutka samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev temeljnih organizacij in delovne skupnosti, združenih v delovni organizaciji Industrija motornih vozil Novo mesto, so temeljne organizacije in delovna skupnost oblikovale pripombe in predloge za primerno reševanje stanovanjskih vprašanj, ki vplivajo tudi na besedilo objavljene predloga pravilnika. Zato bo to besedilo nekoliko spremenjeno, vendar večinoma ne v toliki meri, da bi posegalo v bistvo reševanja stanovanjskih vprašanj.

Bistvene spremembe objavljenega besedila so:

1. v celoti se črta 30 člen;

2. drugi odstavek 40. člena se v celoti glasi:

Stanovanjski standardi iz prejšnjega odstavka so določeni v skladu s Samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom tako, da ne presegajo naslednjih normativov:

za število članov družinskega gospodinjstva	imajo delavci praviloma pravico do stanovanj s stanovanjsko površino:
— 1	do 32 m ²
— 2	do 45 m ²
— 3	do 58 m ²
— 4	do 70 m ²
— za vsakega naslednjega člana družinskega gospodinjstva se lahko stanovanjska površina poveča	do 10 m ²

3. Besedilo 2. odst. 70. člena se spremeni tako, da bodo delavci določali višino sredstev za stanovanjska posojila s srednjeročnimi in letnimi planskimi akti.

4. Primerno se spremenijo oz. črtajo besedila 73. do 78. člena in sicer tako, da bodo določeni najvišji možni zneski posojil za stanovanjsko gradnjo s planskimi akti, posojilo pa bodo lahko enakopravno pridobili le zakonci.

5. Besedilo 3. odst. 144. člena se spremeni tako, da delavcu, ki jim je bilo že dodeljeno stanovanjsko posojilo po prejšnjem samoupravnem sporazumu, ne bo moglo biti dodeljeno stanovanjsko posojilo v višjem znesku, kot je določeno s tem pravilnikom oz. s planskimi akti.

O drugih spremembah bomo delavce obvestili z objavami na oglasnih deskah in na zborih delavcev.

